

Crna Gora

Ministarstvo ekonomije

INFORMATOR

Finansijska i
nefinansijska
podrška
privredi
u Crnoj Gori

Oktobar 2019.

UVOD

Ministarstvo ekonomije je prepoznalo značaj da se na jednom mjestu obezbijedi dostupnost informacija o svim aktuelnim programima podsticanja razvoja privrede, mogućnostima za unapređenje poslovanja i uvezivanje sa drugim resornim institucijama na državnom i lokalnom nivou, i na osnovu togainiciralo izradu dokumenta koji pruža pregled svih vidova finansijske i nefinansijske podrške privredi koji se nude privrednicima u Crnoj Gori, kako sa javnog tako i sa privatnog nivoa.

Ukupan broj preduzeća u Crnoj Gori na kraju prvog kvartala 2018. godine prema podacima Poreske uprave je iznosio 26.823, što je povećanje od 43,9% u odnosu na 2011. godinu. Od toga, više od trećine je locirano u Podgorici, zatim slijede Budva i Bar. Od ukupnog broja preduzeća, mikro preduzeća čine 90,26% (24.212), mala preduzeća čine 8,12% (2.180), srednjih je 1,35% (363) i velikih 0,25% (68), dok je broj preduzetnika iznosio 9.351. Većina preduzeća je u sektoru trgovine, zatim slijede sektori usluga pružanja smještaja i hrane, građevinarstva, prerađivačke industrije, i saobraćaja.

Sektor MMSP u Crnoj Gori kao i u većini savremenih ekonomija obuhvata najveći broj ukupnog broja preduzeća. MMSP čine 99,75% i zapošljavaju preko 75% od ukupnog broja zaposlenih u Crnoj Gori.

Realizacija politika razvoja privrede je u nadležnosti velikog broja institucija, privatnog i javnog sektora, i sprovodi se kontinuirano.

Vlada Crne Gore u kontinuitetu preduzima aktivnosti koje uključuju značajan broj podsticaja, subvencija, kredita i raznih vidova edukacije, koji su omogućeni privredi preko raznovrsnih programa podrške koje realizuju nadležna ministarstva i institucije. Takođe, podrška privredi je omogućena i sa lokalnog nivoa, koju pružaju jedinice lokalne samouprave (JLS) putem programa podrške koje realizuju nadležni sekretarijati.

Kada je u pitanju privatni finansijski sektor, u Crnoj Gori posluju 14 komercijalnih banaka i 7 mikrokreditnih finansijskih institucija (MFI), koji nude finansijsku podršku kroz određeni broj kreditnih proizvoda, kao i domaće i inostrane poslovne organizacije koji pružaju nefinansijsku podršku nacionalnoj privredi.

Od svih problema sa kojima se suočavaju preduzeća u Crnoj Gori, nedostatak pravovremenog i adekvatnog kredita po razumnoj kamatnoj stopi je jedan od najvažnijih. Jedan od ključnih razloga za nisku dostupnost bankarskih sredstava je percepcija visokog rizika banaka u kreditiranju privrede i posledično insistiranje na kolateralima koji nijesu lako dostupni svim preduzećima. Problem je ozbiljniji za preduzetnike i mikro preduzeća koja zahtijevaju male zajmove, zbog visokih kamatnih stopa na te vrste kreditnih proizvoda.

Takođe, kod preduzeća u Crnoj Gori je prisutan nizak stepen inovativnosti, kao i slaba proizvodna i izvozna orientacija generalno, pa je iz navedenih razloga neophodno unaprijediti postojeću finansijsku i nefinansijsku podršku kako sa javnog tako i sa privatnog nivoa.

Predmetni dokument ima za cilj da korisnicima olakša pristup osnovnim informacijama o svim raspoloživim vidovima finansijske i nefinansijske podrške koji se nude privrednicima u Crnoj Gori, sa svih nivoa. Takođe, dokument uključuje i pregled zakonske procedure za registraciju najzastupljenijih oblika obavljanja privredne djelatnosti u Crnoj Gori.

LISTA SKRAĆENICA

Asocijacija poslovnih žena Crne Gore	APŽCG
Biznis inkubator	BI
Biznis zona	BZ
Centralni registar poreskih subjekata Poreske Uprave	CRPS PU
Centralnog klirinškog depozitarnog društva	CKDD
NATO Commercial and Government Entity code	NCAGE
Društveno odgovorno poslovanje	DOP
Društvo sa ogranicenom odgovornošću	DOO
Evropska Komisija	EK
Evropska Unija	EU
Evropski centar za informacije i inovacije	EIIC
Evropska banka za obnovu i razvoj	EBRD
Evropska preduzetnička mreža	EEN
Evropski investicioni fond	EIF
Evropska investiciona banka	EIB
Instrument prepristupne pomoći za ruralni razvoj	IPARD II
Investiciono-razvojni fond Crne Gore	IRFCG
Jedinica lokalne samouprave	JLS
Japanska agencija za međunarodnu saradnju	JICA
ME	Ministarstvo ekonomije
MICE	Meetings, conferences
Mikro, mala i srednja preduzeća	MMSP
Ministarstvo nauke	MN
Ministarstvo održivog razvoja i turizma	MORT
Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede	MPRR
Ministarstvo rada i socijalnog staranja	MRSS
Mikrofinansijske institucije	MFI
Montenegro biznis alijansa	MBA
Naučno istraživačke ustanove	NIU
NATO glavni katalog referenci za logistiku	NMCRL
NATO skladišni broj sredstva	NSN
Lica sa invaliditetom	OSI
Penzijsko i invalidsko osiguranje	PIO
Poreska uprava	PU
Porez na dodatu vrijednost	PDV
Poreski identifikacioni broj	PIB
Privredna komora Crne Gore	PKCG
Službeni list Crne Gore	SLCG
STANDARDIZATION AGREEMENT	STANAG
Unija poslodavaca Crne Gore	UPCG
United Nation Development Program	UNDP
Unija mladih preduzetnika Crne Gore	UMPCG
Vlada Crne Gore	Vlada CG
Zavod za zapošljavanje Crne Gore	ZZZCG
Zavod za statistiku Crne Gore	Monstat

SADRŽAJ

1	Privredna djelatnost u Crnoj Gori – zakonski oblici.....	5
1.1	Preduzetnik	5
1.1.2	Registracija preduzetnika – potrebna dokumentacija	5
1.2	Društvo sa ograničenom odgovornošću (DOO)	6
1.2.1	Registracija DOO – potrebna dokumentacija.....	6
2	Ministarstva i državne institucije.....	8
3	Jedinice lokalne samouprave.....	21
4	Poreske olakšice za nedovoljno razvijene opštine u Crnoj Gori	32
5	Poslovne banke i mikrokreditne finansijske institucije.....	34
6	Poslovna udruženja i organizacije.....	45
7	Ograničenja	53

1 Privredna djelatnost u Crnoj Gori – zakonski oblici

Na osnovu Zakona o privrednim društvima mogući su sledeći oblici obavljanja privredne djelatnosti u Crnoj Gori:

1. **Preduzetnik;**
2. **Ortačko društvo (OD);**
3. **Komanditno društvo (KD);**
4. **Acionarsko društvo (AD);**
5. **Društvo sa ograničenom odgovornošću (OOO);**
6. **Dio stranog društva.**

Najzastupljeniji oblici obavljanja privredne djelatnosti u Crnoj Gori su:

1.1 Preduzetnik

Preduzetnik je fizičko lice koje obavlja privrednu djelatnost sredstvima u privatnoj svojini, u svoje ime i za svoj račun. Imovina, kojom obavlja privrednu djelatnost odvojena je u zasebnu cjelinu, ali za sve obaveze nastale iz obavljanja privredne djelatnosti preduzetnik odgovara neograničeno, cijelokupnom svojom imovinom.

Registracija preduzetnika vrši se dostavljanjem registracione izjave u CRPS, koji mu izdaje potvrdu o registraciji. Potvrda o registraciji ne predstavlja odobrenje o ispunjavanju uslova za obavljanje djelatnosti, već isto izdaje nadležni organ Jedinice lokalne samouprave (JLS).

Rješenje o registraciji preduzetnika donosi CRPS i to u roku od 1 – 5 radnih dana od podnošenja prijave.

1.1.2 Registracija preduzetnika – potrebna dokumentacija

- Kopija lične karte ili pasoša;
- Uplatnica **administrativne takse** za registraciju u iznosu od 10€ na žiro-račun PU, broj: 832-3161017-60;
- Uplatnica **administrativne takse** u iznosu od 12€ za objavu oglasa u „Službenom listu Crne Gore” (SLCG) na žiro račun: 520-941100-57;
- Popunjena **registraciona prijava PS-01a** (obrazac se može preuzeti na sajtu CRPS).

Prikupljena i ovjerena dokumentacija se predaje u CRPS, ulica Vaka Đurovića 20, 81000 Podgorica, tel: +382 (0)20 230 858, e-mail: crps@t-com.me, radno vrijeme sa strankama 08:00-12:30.

Ispunjavanje ostalih uslova za zakonito poslovanje preduzetnika nakon dobijanja potvrde o registraciji preduzetnika:

- Izrada **pečata i štambilja** (cijena izrade iznosi od 10-35 €);
- Otvaranje žiro računa kod poslovne banke (ova usluga je besplatna kod većine banaka), za otvaranje računa u zavisnosti od oblika organizovanja podnosi se sledeća dokumentacija:
 - obrazac OP (ovjeren potpis ovlašćenih lica za zastupanje);
 - zahtjev za otvaranje žiro računa koji se dobija od banke;

- rješenje o registraciji od CRPS;
 - kopija osnivačkog akta (ugovora ili odluke o osnivanju);
 - ugovor o deponovanju sredstava kod banke (zaključuje se u banci);
 - karton deponovanih potpisa i pristupnica (dobija se u banci);
 - fotokopije ličnih karata ovlašćenih lica u preduzeću;
 - rješenja o izvršenoj poreskoj registraciji (Poreski identifikacioni broj - PIB);
 - pečat preduzetnika.
- Prijava nadležnom organu zavisno od izabrane djelatnosti (**obavljanje određenih djelatnosti može zahtijevati pribavljanje određenih dozvola za rad**);
- **Prijava radnika** u PU, potrebno je u lokalnu kancelariju PU priložiti sljedeće:
- ispunjen JPR obrazac sa dodatkom B;
 - rješenje o registraciji preduzetnika iz centralnog registra PU;
 - kopija lične karte preduzetnika ili pasoša ukoliko je preduzetnik stranac;
 - pečat preduzetnika.

1.2 Društvo sa ograničenom odgovornošću (DOO)

Društvo sa ograničenom odgovornošću mogu osnovati fizička ili pravna lica, a najviše njih 30 koji odgovaraju za obaveze društva do visine svojih uloga. Iznos osnovnog kapitala je najmanje 1 euro. U svom nazivu društvo obavezno mora sadržati naznaku DOO. Uplatom početnog uloga, lica stiču udio u društvu, srazmjerno veličini svoga uloga. Sticanjem udjela lica postaju članovi društva. Član društva posjeduje samo jedan udio u društvu koji predstavlja njegov procenat u vlasništvu kapitala. Udio u društvu može dati pravo članu da ima više od jednog glasa.

Društvo stiče svojstvo pravnog lica danom registracije. Dokaz o registraciji je potvrda koju izdaje PU.

1.2.1 Registracija DOO – potrebna dokumentacija

- Popunjeno **obrazac za registraciju** PS01 (obrazac se može preuzeti na sajtu CRPS);
- Izvod iz **Centralnog klirinškog depozitarnog društva – CKDD** (potrebno je priložiti kopiju lične karte osnivača ili kopiju pasoša ukoliko je osnivač stranac kao i uplatnicu u iznosu od 6,05 € uplaćenu na neki od žiro računa CKDD: 510-8092-14 ili 550-3143-63); svrha uplate: taksa za izvod;
- **Osnivački akt** (odluku ako je u pitanju jednočlano doo ili ugovor o osnivanju ako je u pitanju višečlano DOO) ovjeren u sudu ili kod notara;
- **Statut** privrednog društva;
- Uplatnice za sledeće **administrativne takse**:
 - 10 € (ž.r. Poreske uprave; broj 832-3161017-60);
 - 12 € (ž.r. Službenog lista CG, broj 520-941100-57).

Prikupljena i ovjerena dokumentacija se predaje u CRPS, ulica Vaka Đurovića 20, 81000 Podgorica, tel: +382 (0)20 230 858, e-mail: crps@t-com.me, radno vrijeme sa strankama 08:00-12:30.

Ispunjavanje ostalih uslova za zakonito poslovanje društva nakon dobijanja potvrde o registraciji firme:

- Izrada **pečata i štambilja** (cijena izrade iznosi od 10-35 €);
- Otvaranje **računa u banci** – potrebna dokumentacija:
 - Ispunjeni i ovjeren OP obrazac (opština, sud ili kod notara);
 - popunjena i pečatirana Zahtjev za otvaranje računa iz banke;

- rješenje o registraciji CRPS-a;
 - izvod za obavljanje djelatnosti od MONSTAT-a;
 - ovjerena kopija osnivačkog akta (Ugovora ili Odluke);
 - ugovor o deponovanju sredstava kod banke (zaključuje se u banci);
 - karton deponovanih potpisa i pristupnica (dobija se u banci);
 - fotokopija ličnih karata ovlašćenog/ih lica za zastupanje u preduzeću;
 - obaveza naknadnog dostavljanja Rješenja o izvršenoj poreskoj registraciji (PIB);
 - rješenje o registraciji za PDV (ukoliko je preduzeće u sistemu PDV-a);
 - pečat firme.
- Prijava za porez na dodatu vrijednost (**PDV**) - obrazac PR PDV-1 (obrazac se može preuzeti na sajtu CRPS);
- Ukoliko se društvo želi prijaviti za upis u **Registar akciznih obveznika** popunjava se obrazac AKC-P (obrazac se može preuzeti na sajtu CRPS);
- Ukoliko preduzeće želi uvoziti i izvoziti proizvode, potrebno je prilikom ispunjavanja obrazca PS-01, na zadnjoj strani označiti kolonu po brojem 15.4. **Carinski registar**, kako bi se preduzeće registrovalo u **Upravi carina** prilikom čega se dobija carinski broj;
- **Prijava radnika** u PU, potrebno je u lokalnu kancelariju PU priložiti sljedeće:
- ugovor o radu između poslodavca i zaposlenog;
 - fotokopiju lične karte zaposlenog;
 - ispunjen obrazac JPR sa dodatkom B;
 - fotokopija radne knjižice zaposlenog (prva strana i strana gdje se nalazi stručna spremna).

Napomena - Prijava radnika u Poreskoj upravi istovremeno predstavlja registraciju radnika u Fond PIO kao i u Fond zdravstva. Zdravstvena knjižica se kupuje i nosi na ovjeru u lokalnoj kancelariji Fonda zdravstva.

¹ Privredno društvo je obvezno da se registruje kao PDV obveznik ako ostvaruje godišnji prihod veći od 18.000,00 €, u suprotnom taj vid registracije nije obavezan.

2 Ministarstva i državne institucije

Vlada Crne Gore u kontinuitetu pruža podršku preduzetnicima, MMSP-a, kao i velikim preduzećima putem finansijske i nefinansijske podrške koja je dostupna preko raznovrsnih programa razvoja privrede koje sprovode nadležna ministarstva i institucije.

U nastavku teksta je pregled dostupnih vidova podrške na državnom nivou.

Ministarstvo ekonomije
Ministarstvo nauke
Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja
Ministarstvo održivog razvoja i turizma
Ministarstvo rada i socijalnog staranja
Ministarstvo odbrane
Investiciono - razvojni fond Crne Gore
Zavod za zapošljavanje Crne Gore

Program za unapređenje konkurentnosti privrede	
Naziv institucije	Ministarstvo ekonomije
Tip podrške	<p>Ministarstvo ekonomije</p> <p>Programom za unapređenje konkurentnosti privrede za 2019. godinu je predviđeno sprovođenje 10 Programskih linija, i to šest Programske linije finansijske podrške:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Programska linija za unapređenje inovativnosti,2. Programska linija za uvođenje međunarodnih standarda,3. Programska linija za modernizaciju prerađivačke industrije,4. Programska linija za razvoj klastera,5. Programska linija za podsticaj direktnih investicija,6. Programska linija za razvoj zanatstva, <p>dvije Programske linije nefinansijske podrške:</p> <ol style="list-style-type: none">7. Programska linija za pružanje mentoring usluga,8. Programska linija za razvoj preduzetništva, <p>kao i dvije Programske linije, koje će se uporedo promovisati i sprovoditi:</p> <ol style="list-style-type: none">9. Uredba o biznis zonama, i10. Promocija domaćih proizvoda i usluga, kojim, pored Ministarstva ekonomije, koordiniraju Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja, i Privredna komora Crne Gore.

Iznos podrške	Ukupan budžet opredijeljen za realizaciju Programa za unapređenje konkurentnosti privrede je 1,633 mil €, dok su pojedinačni iznosi, kao i način i dinamika dodjele podrške definisani pojedinačnim programskim linijama.
Tip podrške	Finansijska podrška – subvencija ➤ Programska linija za unapređenje inovativnosti
Cilj	Jačanje poslovnih performansi mikro, malih i srednjih preduzeća kroz sufinsiranje korišćenja konsultantskih usluga u realizaciji inovativnih aktivnosti.
Uslovi/Opravdani troškovi	Pravo učešća u Programu finansijske pomoći imaju MMSP registrovana u skladu sa Zakonom o privrednim društvima, i Zakonom o računovodstvu koja: <ul style="list-style-type: none">• Posluju 100 % u privatnom vlasništvu; Imaju sjedište na teritoriji Crne Gore;• Dostave zvanične finansijske izvještaje za prethodne dvije godine poslovanja (2017. i 2018. g.) u kojima nije iskazan neto gubitak;• Redovno izvršavaju obaveze plaćanja poreza i doprinosa;• Da za iste aktivnosti nijesu koristili sredstva finansijske pomoći iz državnog i/ili lokalnog budžeta. Opravdani troškovi podrške mogu biti: <ul style="list-style-type: none">• Inovacija proizvoda/usluge;• inovacija poslovnog procesa;• inovacija u organizaciji;• inovacija u marketingu.
Iznos podrške	Sufinansiranja dijela troškova angažovanja spoljnih konsultanata (Pravno lice koje pruža konsultantske usluge: konsultantske firme, naučno-istraživačke ustanove, naučno-tehnološki parkovi, centri izvrsnosti, inovaciono-preduzetnički centri i poslovni inkubatori. Iznos podrške do 3.500 € bez PDV-a. Budžet za 2019. godinu iznosi 50.000,00€.
Kontakt podaci	Koordinator: Ivana Zečević Tel: +382 20 482 216. Email: ivana.zecevic@mek.gov.me Web: http://www.mek.gov.me/biblioteka/oglasi
Tip podrške	Finansijska podrška – subvencija ➤ Programska linija za uvođenje međunarodnih standarda poslovanja
Cilj	Podrška MMSP naročito iz manje razvijenih JLS, povećanje konkurenčnosti, prvenstveno kroz usaglašavanje sa zahtjevima međunarodnih standarda koji se odnose na proizvode, sisteme menadžmenta, osoblje, ispitivanje, kontrolisanje i sertifikaciju i podršku za dobijanje akreditacije za ocjenjivanje usaglašenosti.
Uslovi/Opravdani troškovi	Pravo učešća u Programu finansijske pomoći imaju preduzetnici, MMSP registrovani u skladu sa Zakonom o privrednim društvima, i Zakonom o računovodstvu koja: <ul style="list-style-type: none">• Posluju 100 % u privatnom vlasništvu; Imaju sjedište na teritoriji Crne Gore;• Dostave zvanične finansijske izvještaje za prethodne dvije godine poslovanja (2017. i 2018. g.) u kojima nije iskazan neto gubitak;• Redovno izvršavaju obaveze plaćanja poreza i doprinosa;• Da za iste aktivnosti nijesu koristili sredstva finansijske pomoći iz državnog i/ili lokalnog budžeta.

	<p>Opravdani troškovi su:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Akreditacija privrednih društava koja su akreditovana tijela za ocjenu usaglašenosti i to za seriju standarda ISO/IEC 17020, ISO/IEC 17025, ISO/IEC 17029, ISO/IEC 17021-1, ISO/IEC 17024, ISO/IEC 17043, CEN/TS 15675, EN ISO 15189; • Implementacija/uvođenje standarda (sa sertifikacijom ili redovnim nadzorom ili resertifikacijom), za seriju standarda: MEST EN ISO 9001; MEST ISO 14001; MEST OHSAS 18001.
Iznos podrške	Iznos refundacije od strane Ministarstva ekonomije može iznosi do 5.000 € bez PDV-a. Budžet za 2019. godinu iznosi 140.000,00 €.
Kontakt podaci	<u>Koordinator:</u> Ivana Zečević Tel: +382 20 482 285, +382 20 486 216. Email: ivana.zecevic@mek.gov.me Web: http://www.mek.gov.me/biblioteka/oglesi
Tip podrške	<p>Finansijska podrška – subvencija</p> <p>➤ Programska linija za modernizaciju prerađivačke industrije</p>
Cilj	Jačanje konkurentnosti privrednih subjekata, unapređenje poslovanja, produktivnosti i profitabilnosti kroz usvajanje novih tehnologija, kako bi se omogućilo osavremenjavanje proizvodnih procesa, efikasna upotreba raspoloživih resursa, razvoj novih proizvoda i usluga, kao i otvaranje novih radnih mesta.
Uslovi/Opravdani troškovi	<p>Pravo učešća imaju registrovana MMSP i preduzetnici koji posluju najmanje 2 godine i čija je pretežna djelatnost registrovana u oblastima prerađivačke industrije, u skladu sa Zakonom o privrednim društvima i Uredbom o bližim kriterijumima, uslovima i načinu dodjele državne pomoći ("Sl. list CG, br. 27/10, 34/11 i 16/14).</p> <p>Opravdani troškovi nabavke opreme:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nove proizvodne opreme i/ili mašina; • polovne proizvodne opreme i/ili mašina, ne starije od pet godina; • novih djelova, specijalizovanih alata za maštine ili drugih kapitalnih dobara koja će se iskoristiti kako bi se stavile u pogon neiskorišćene maštine.
Iznos podrške	Program podrazumijeva realizaciju planirane investicije – nabavku opreme, dijelom ili u potpunosti, kroz kreditni aranžman sa Investiciono-razvojnim fondom Crne Gore (IRF) i pravo na subvenciju do 20% vrijednosti nabavke opreme (bez PDV-a) od iznosa kredita odobrenog od strane IRF-a. Budžet za 2019. godinu iznosi:150.000,00 €.
Kontakt podaci	<u>Koordinator:</u> Renata Milutinović Tel: 020 482 157; 020 234 029 Email: renata.milutinovic@mek.gov.me Web: http://www.mek.gov.me/biblioteka/oglesi
Tip podrške	<p>Finansijska podrška – subvencije</p> <p>➤ Programska linija za razvoj klastera</p>
Cilj	Finansijska podrška efikasnijem funkcionisanju inovativnih klastera i njihove bolje promocije, u pravcu ostvarivanja bolje konkurenčke pozicije preduzetnika, MMSP na nacionalnom i međunarodnom nivou.
Uslovi/Opravdani troškovi	Pravo učešća imaju klasteri preduzetnika, MMSP-a registrovani kao nevladina organizacija (NVO) ili kao privredno društvo u skladu sa zakonom o Privrednim društvima ("Sl. list RCG", br.040/11).

	<p>Opravdani troškovi podrške mogu biti:</p> <ul style="list-style-type: none">• troškovi ulaganja u nematerijalnu i materijalnu imovinu (izuzev IT opreme i saobraćajnih sredstava);• operativni troškovi koji podrazumijevaju troškove izrade promotivnog materijala, održavanja seminara, zakup sale, troškovi predavača, itd.
Iznos podrške	Subvencija po jednoj aplikaciji može biti do 15.000 €, a jedan klaster može aplicirati sa najviše dva različita prijedloga projekta. Obezbijedena je tehnička pomoć kancelarije UNDP u procesu apliciranja. Budžet za 2019. godinu iznosi 150.000,00 €.
Kontakt podaci	<u>Koordinator:</u> Andjela Gajević Tel: +382 20 482 179, +382 20 482 285. Email: andjela.gajevic@mek.gov.me Web: http://www.mek.gov.me/biblioteka/glasije
Tip podrške	Finansijska podrška - subvencije ► Programska linija za podsticanje direktnih investicija
Cilj	Privlačenje novih investitora (domaćih i stranih), povećanje zaposlenosti, naročito u manje razvijenim područjima Crne Gore, kao i smanjenje regionalnih razlika.
Uslovi	Investicije u proizvodni ili sektor usluga. <ul style="list-style-type: none">• Glavni grad i južni region – minimalna vrijednost ulaganja 250.000 € i otvaranje najmanje 8 novih radnih mjesta;• Centralni region (izuzev Glavnog grada) i sjeverni region – minimalna vrijednost ulaganja 100.000 € i otvaranje najmanje 4 nova radna mjesta
Iznos podrške	Kapitalne investicije čija vrijednost iznosi preko 10 mil. €, a kojima se obezbiđuje otvaranje radnih mjesta za najmanje 70 lica. Podsticaji se mogu dodijeliti u visini do 17% od ukupne vrijednosti investicionog projekta, bez sproveđenja postupka bodovanja. Budžet za 2019. godinu iznosi: 1.050.000,00 €.
Kontakt podaci	<u>Koordinator:</u> Ljiljana Belada Tel: +382 20 482 179, +382 20 482 216. Email: ljiljana.belada@mek.gov.me Web: http://www.mek.gov.me/biblioteka/glasije
Tip podrške	Finansijska podrška - subvencija ► Programska linija za razvoj zanatstva
Cilj	Promocija crnogorskih zanata kroz pružanje finansijske podrške preduzetnicima i privrednim društvima koja obavljaju zanatsku djelatnost u smislu podsticanja i omogućavanja nabavke opreme i alata namijenjenih isključivo za obavljanje zanatske djelatnosti kao i organizacije i učestvovanja na domaćim i međunarodnim sajmovima i manifestacijama.
Uslovi	Pravo učešća imaju zanatlije koje su registrovane u skladu sa Zakonom o privrednim društvima, odnosno preduzetnici i privredna društva u skladu sa Zakonom o zanatstvu, koja: <ul style="list-style-type: none">• imaju sjedište na teritoriji Crne Gore,• obavljaju zanatsku djelatnost,• da su registrovani u Centralnom registru privrednih subjekata najmanje jednu godinu,• da su registrovani kod JU Zanatska komora,• posluju 100% u privatnom vlasništvu,

	<ul style="list-style-type: none">• nijesu imali gubitke u poslovanju u posljednjoj finansijskoj godini;• redovno izvršavaju obaveze plaćanja poreza i doprinosu. <p>Finansijska pomoć se može odobriti za sljedeće aktivnosti:</p> <ul style="list-style-type: none">• Nabavka opreme i alata namijenjenih isključivo za obavljanje zanatske djelatnosti;• Učešće na domaćim i međunarodnim privrednim sajmovima;• Izrada promotivnog materijala.
Iznos podrške	Iznos bespovratnih sredstava je do 3.000 € bez PDV-a po aplikantu za nabavku opreme i alata, do 3.000 € bez PDV-a za učešće na međunarodnom sajmu, do 2.000 € bez PDV-a za učešće na domaćem sajmu, kao i do 2.000 € bez PDV-a za dizajn i štampanje promotivnog materijala. Budžet za 2019. godinu iznosi: 50.000,00 €.
Kontakt podaci	<u>Koordinator:</u> Ivana Popović, Lidija Radović Tel: 020 234 397, 482 252; Email: ivana.popovic@mek.gov.me ; lidija.radovic@mek.gov.me Web: http://www.mek.gov.me/biblioteka/oglassi
Tip podrške	Nefinansijska podrška ➤ Programska linija za pružanje mentoring usluga
Cilj	Sprovodi se u saradnji sa Japanskom agencijom za međunarodnu saradnju (JICA), i biznis centrima/JLS, namijenjen je MMSP, u cilju pružanja podrške nesmetanom razvoju i smanjenju broja neuspješnih privrednih subjekata.
Uslovi	Pravo učešća imaju registrovana MMSP, kao i preduzetnici u skladu sa Zakonom o privrednim društvima, koja: <ul style="list-style-type: none">• imaju sjedište na teritoriji Crne Gore;• posluju 100 % u privatnom vlasništvu;• redovno izmiruju poreze i doprinose;• nijesu imala gubitke u poslednjoj godini poslovanja (važi za privredne subjekte koji posluju duže od 3 godine od dana objavljivanja Javnog poziva);• ne obavljaju aktivnosti u okviru djelatnosti koje nisu uključene u program (detaljni uslovi Javnog poziva). <p>Zainteresovani kandidati podnose prijave u dvije kategorije:</p> <ul style="list-style-type: none">• novoosnovani privredni subjekti - ne stariji od 3 godine od dana objavljivanja Javnog poziva;• postojeći privredni subjekti - koji posluju duže od 3 godine od dana objavljivanja Javnog poziva
Iznos podrške	Usluga mentoringa je besplatna za odabrane korisnike koji zadovolje uslove i kriterijume definisane Javnim pozivom. Budžet za 2019. godinu iznosi 35.000,00 €.
Kontakt podaci	<u>Koordinator:</u> Andela Gajević Tel: +382 20 482 179. Email: andjela.gajevic@mek.gov.me Web: http://www.mek.gov.me/biblioteka/oglassi
Tip podrške	Finansijska - nefinansijska podrška ➤ Programska linija za razvoj preduzetništva
Cilj	Program je namijenjen: <ul style="list-style-type: none">• MMSP koja su 100% u privatnom vlasništvu i koja posluju kraće od 12 mjeseci;• budućim preduzetnicima koji žele da razviju preduzetničke ideje;

	<ul style="list-style-type: none">ženama u biznisu;licima koja se nalaze na evidenciji Zavoda za zapošljavanje;licima sa invaliditetom.
Uslovi	<ul style="list-style-type: none">Kamatna stopa: 2,5% na godišnjem nivou²;Rok otplate: do 12 godina (uključujući grace period);Grace period: do 4 godine.
Iznos podrške	Iznos kredita: min. 10.000,00 € do 50.000,00 €; ME obezbijedjuje tehničku podršku u vidu pružanja besplatnih ciklusa edukacije i pomoć pri izradi biznis planova, kandidatima koji su ispunili uslove i kriterijume definisane Javnim pozivom. Budžet IRF-a je 1.000.000,00 €, a budžet ME je 15.000,00 €.
Kontakt podaci	<u>Koordinator:</u> Andela Gajević Tel: +382 20 482 179, +382 20 482 216. Email: andjela.gajevic@mek.gov.me Web: http://www.mek.gov.me/biblioteka/oglas
Tip podrške	Finansijska podrška – subvencije ► Programska linija – Uredba o biznis zonama
Cilj	Biznis zone se osnivaju u cilju unapređenja poslovnog ambijenta i privlačenja novih investitora, odnosno: <ul style="list-style-type: none">podrške razvoju privrednih subjekata i preduzetništva;otvaranja novih radnih mesta;podizanja konkurentnosti i inovativnosti;ravnomjernom razvoju jedinica lokalne samouprave iukupnom privrednom razvoju Crne Gore.
Uslovi	Pomoć se može dodijeliti u vidu: <ul style="list-style-type: none">podsticaji za ulaganja u materijalnu i nematerijalnu imovinu;podsticaji za troškove zarada za otvaranje novih radnih mesta zbog početnog ulaganja subjekata u zonama;podsticaji za novoosnovana privredna društva;podsticaji za kompenzacije dodatnih troškova za zapošljavanje lica u nepovoljnem položaju;podsticaji - troškovi za ulaganje u lokalnu infrastrukturu.
Iznos podrške/ Dodatne info	Intenzitet državne pomoći ne smije preći iznos od 200.000,00 €, za period od tri godine, u skladu sa „de minimis“ pravilom EU.
Kontakt podaci	<u>Koordinator:</u> Nikola Vujošević Tel: 020 482 173 Email: nikola.vujosevic@mek.gov.me Web: http://www.mek.gov.me/biblioteka/oglas
Tip podrške	Nefinansijska podrška ► Programska linija – Promocija povećanja konkurenčke sposobnosti proizvoda i usluga
Cilj	Afirmacija privrede i unapređenje konkurenčnosti proizvoda i usluga na lokalnom tržištu što će doprinijeti razvoju proizvodnje, novim investicijama, otvaranju novih radnih mesta, smanjenju uvoza, ekonomskom i društvenom razvoju Crne Gore.
Uslovi	-

2 Posebni uslovi kreditiranja - Za projekte koji se realizuju u opštinama na sjeveru Crne Gore i u manje razvijenim gradovima (Cetinje, Nikšić i Ulcinj) kamatna stopa iznosi 2 % na godišnjem nivou.

Iznos podrške/ Dodatne info	Programska linija se fokusira na institucionalnu kampanju koja treba da promoviše potencijale Crne Gore, proizvode i usluge, kao i proizvođače, kroz institucionalne kampanje: "Kupujmo domaće", "Dobro iz Crne Gore", proizvode sa geografskim porijekлом, inovativne usluge, i slično.
Kontakt podaci	<u>Koordinator:</u> Ivana Zečević Tel: 020 482 285 Email: ivana.zecevic@mek.gov.me Web: http://www.mek.gov.me/biblioteka/oglesi
Tip podrške	Nefinansijska podrška ➤ Evropska mreža preduzetništva EEN
Cilj	Pružanje praktičnih informacija i pomoći MSP u Crnoj Gori, sa ciljem lakšeg pronalaženja poslovnih partnera, uspostavljanje poslovne saradnje, učestovanje na tenderima, pristup informacijama o pravnim aspektima i poslovnim regulativima u EU, informacije o programima podrške, informacije i pomoći o Okvirnim programima EU za istraživanje i tehnološki razvoj, i ostalo.
Uslovi	<ul style="list-style-type: none">Sve usluge su besplatneRegistracija u bazu podataka EEN
Iznos podrške/ Dodatne info	Mreža je aktivna u 60 zemalja Evropske unije i šire i čini je više od 600 partnerskih organizacija i institucija, prepoznatih kao centar poslovne podrške za mala i srednja preduzeća, u kojima je angažovano preko 3000 eksperata sa područja preduzetništva, inovacija i transfera tehnologije, sa ciljem promocije konkurentnosti i inovacija na lokalnom i evropskom nivou.
Kontakt podaci	<u>Koordinator:</u> Ljiljana Belada Tel: 020 482 216 Email: ljiljana.belada@mek.gov.me Web: www.euroinfo.me

Naziv institucije	Ministarstvo nauke
Tip podrške	Finansijska podrška – sufinansiranje ➤ Kolaborativni program za inovacije 2019 - 2024
Cilj	<ul style="list-style-type: none">Jačanje konkurentnosti crnogorskih preduzeća kroz sufinansiranje razvoja inovativnih tržišno-orientisanih proizvoda, usluga i tehnologija koji imaju veliki potencijal za komercijalizaciju i tržišnu primjenu;Podrška prenosu inovativnih ideja iz naučnoistraživačkih ustanova na tržište, kroz saradnju sa partnerima iz privrede ili kroz otvaranje novih preduzeća/spin-off kompanija u Crnoj Gori; iJačanje ljudskih resursa i kreiranje novih radnih mesta.
Uslovi	Sredstva se dodjeljuju na osnovu konkursa na koji se mogu prijaviti inovativne organizacije u Crnoj Gori, upisane u Registar inovativnih organizacija (naučnoistraživačke ustanove, ustanove visokog obrazovanja, centri izvrnosti i privredni subjekti - inovaciono-preduzetnički centar, poslovni inkubator, privredno društvo, odnosno dio privrednog društva), a koje se ne mogu prijaviti samostalno već u partnerstvu sa najmanje još jednom inovativnom organizacijom u Crnoj Gori, osim u slučaju da je kroz realizaciju projekta predviđeno osnivanje novog/spin-off preduzeća.
Iznos podrške	Ukupan budžet programa je 700.000 €, a po prihvaćenom grantu do 100.000 €.

Kontakt podaci	Kontakt osoba: mr Marijeta Barjakatović Lanzardi Tel: 020 234-577 Email: marijeta.barjaktarovic@mna.gov.me Web: www.mna.gov.me/vijesti/204408/Ministarstvo-nauke-objavljuje-Konkurs-za-dodjelu-grantova-za-inovativne-projekte.html
Tip podrške	Finansijska podrška ➤ Program za dodjelu grantova za naučnoistraživačke projekte
Cilj	Podizanje kapaciteta naučnih timova, integracija naučnog i stručnog potencijala u Crnoj Gori, podsticanje primjenjenih i razvojnih naučnih istraživanja koja će postati dominantni ekonomski pokretači u CG.
Uslovi	Sredstva se dodjeljuju na osnovu konkursa, na koji se mogu prijaviti naučnoistraživačke ustanove (NIU) upisane u Registar licenciranih NIU, koja se ne mogu prijaviti samostalno, već u partnerstvu sa najmanje jednim partnerom, koji može biti NIU u inostranstvu ili privredni subjekt iz CG ili inostranstva.
Iznos podrške	Ukupan budžet programa je 1.000.000 €, a po prihvaćenom grantu do 100.000 €, odnosno 130.000 €, ukoliko se projektom predviđa i zapošljavanje mladih istraživača, doktoranada i/ili postdoktoranada.
Kontakt podaci	Kontakt osoba: Jelena Šaranović Tel: 020 405-315 Email: jelena.saranovic@mna.gov.me Web: http://www.mna.gov.me/vijesti/193061/Milion-eura-za-naucnoistrazivacke-projekte.html
Tip podrške	Finansijska podrška ➤ Program za uspostavljanje centara izvrsnosti - sufinansiranje
Cilj	Uspostavljanje centara izvrsnosti koji će se fokusirati na unapređenje poslovnog ambijenta u CG kroz: <ul style="list-style-type: none">• kreiranje ili značajno unapređenje proizvoda ili usluga za precizno definisanu privrednu granu;• kreiranje istraživačke baze za prioritetnu državnu ili lokalnu politiku;• kreiranje naučnoistraživačke oblasti u Crnoj Gori, koja ima potencijal za izuzetne rezultate na globalnom planu.
Uslovi	Nositelj programa Centra izvrsnosti je licencirana NIU ili inovativna organizacija iz Crne Gore, koja je pravni subjekt koji uspostavlja Centar izvrsnosti. Sredstva se dodjeljuju putem javnog poziva.
Iznos podrške	Budžet programa iznosi do 1.000.000 € na trogodišnjem nivou.
Kontakt podaci	Kontakt osoba: mr Branka Žizić Tel: 020/ 20 405-331 Email: branka.zizic@mna.gov.me Web: http://www.mna.gov.me/vijesti/192096/Ministarstvo-nauke-objavljuje-konkurs-za-uspostavljanje-centara-izvrsnosti.html
Tip podrške	Finansijska podrška ➤ EUREKA PROGRAM
Cilj	Osnovni cilj programa je podizanje produktivnosti i konkurentnosti evropskih industrija i nacionalnih ekonomija kroz pristup tehnološkim inovacijama od strane samih učesnika. Rezultat projekta mora biti novi proizvod ili tehnologija u proizvodnji; programski sistem; soj; sorta; bitno poboljšanje postojećeg proizvoda i tehnologije, prototip; nove metode; novi genetski materijal i slično.

Uslovi	Partneri moraju biti iz najmanje dvije različite zemlje sa statusom punopravnog članstva u EUREKA programu. Ustanova/preduzeće – koordinator ili partner na projektu iz Crne Gore, može ostvariti pravo na sufinansiranje samo jednog EUREKA projekta u toku 2019. godine. Sredstva se dodjeljuju putem javnog poziva.
Iznos podrške	Planirana sredstva za ovu namjenu iznose 90.000 €, odnosno do 15.000 € po aplikaciji.
Kontakt podaci	<u>Kontakt osoba:</u> dr Ivan Tomović Tel: 020/ 20 234-577 Email: ivan.tomovic@mna.gov.me Web: http://www.mna.gov.me/ministarstvo/NIID-Konkurs_za_sufinansiranje/Ucesce_u_EUREKA_programu/

Naziv institucije	Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja
Tip podrške	Finansijska podrška ➤ Uredba o uslovima, načinu i dinamici sprovođenja mjera agrarne politike (Agrobudžet)
Cilj	Razvoj poljoprivrede, ruralni razvoj i razvoj ribarstva. Sprovođenje mjera bezbjednosti hrane i hrane za životinje, zdravstvene zaštite životinja i fitosanitarnih mjera.
Uslovi	Definisani Agrobudžetom i javnim pozivima koji se objavljuju.
Iznos podrške/ Dodatne info	Vlada početkom svake godine usvaja Uredbu o uslovima, načinu i dinamici sprovođenja mjera agrarne politike (Agrobudžet). Mjere Agrobudžeta kroz koje crnogorski poljoprivrednici mogu ostvariti podršku podijeljene su na dva dijela. Oni podršku ostvaruju kroz direktna plaćanja, odnosno subvencije ili premije. Premije se mogu ostvariti uz ispunjavanje minimalnih kriterijuma koji su definisani Agrobudžetom u stočarskoj i biljnoj proizvodnji, kao i za proizvodnju sjemenskog materijala. Drugi način ostvarivanja podrške kroz Agrobudžet je kroz prijavljivanje na javne pozive koji se objavljaju u cilju sprovođenja mjera podrške koje su definisane Agrobudžetom. Iznos Agrobudžeta se mijenja na godišnjem nivou.
Kontakt podaci	Tel: 020 482 019 Email: kabinet@mpr.gov.me Web: http://www.minpolj.gov.me/organizacija/agrobudzet
Tip podrške	Finansijska podrška ➤ Program razvoja poljoprivrede i ruralnih područja Crne Gore u okviru IPARD II 2014-2020 (IPARD II program)
Cilj	Restrukturiranje i modernizacija poljoprivrednog i prerađivačkog sektora, u svrhu stvaranja konkurentnih poljoprivrednih gazdinstava i prerađivačkog sektora, koji će biti spremni za ulazak u EU i korišćenje fondova EU.
Uslovi	Finansijska podrška se može ostvariti kroz Javne pozive.
Iznos podrške/ Dodatne info	IPARD II program sadrži sedam mjera podrške, od kojih je Crna Gora do sada akreditovala upravljačku strukturu, odnosno dobila ovlašćenje Evropske komisije da može da sprovodi sledeće mjere: 1 - Investicije u fizički kapital poljoprivrednih gazdinstava i 3 - Investicije u fizički kapital vezano za preradu i marketing poljoprivrednih i ribljih proizvoda.

	U narednom periodu uslijediće akreditacija i ostalih mjera IPARD II programa. Kroz sprovođenje IPARD II programa dostupno je 39.mil € bespovratne EU podrške.
Kontakt podaci	<u>Kontakt osoba:</u> Darko Konjević, g.direktor Direktorata za ruralni razvoj Tel: 020 482 336 Email: darko.konjevic@mpr.gov.me Web: http://www.minpolj.gov.me/rubrike/IPARD_program/
Tip podrške	Finansijska podrška ➤ IFAD (International Fund for Agricultural Development) Projekat razvoja klastera i transformacije ruralnih područja (IFAD projekat) 2017- 2022
Cilj	<ul style="list-style-type: none">Organizacija klastera i unapređenje lanca vrijednosti za održivu transformaciju ruralnih područja. Podržani sektori: stočarstvo i biljna proizvodnja.Klasterski podržana ruralna infrastruktura – poboljšanje puteva i vodosnadbijevanje
Uslovi	Podrška je namijenjena malim proizvođačima, kao i opštinama definisanim projektom, koja se realizuje putem javnih poziva.
Iznos podrške/ Dodatne info	Projekat se sprovodi u 7 opština: Nikšić, Šavnik, Žabljak, Mojkovac, B. Polje, Berane i Petnjica. Ukupno predviđeno trajanje projekta je 6 godina (2017-2022), a ukupna predviđena vrijednost projekta je 13,6 mil €.
Kontakt podaci	<u>Kontakt osoba:</u> Igor Jovanović, direktor projekta Tel: 020 482 152; 067 700 636 Email: jigornk@gmail.com Web: https://www.ifad.org/ ; http://www.minpolj.gov.me/vijesti/186073/Objavljen-a-dva-javna-poziva-za-podrsku-kroz-IFAD-projekat-Podrska-jacaju-manjih-poljoprivrednih-gazdinstava-izgradnji-seoskih-p.html
Tip podrške	Finansijska podrška ➤ MIDAS II - Institucionalni razvoj i jačanje poljoprivrede Crne Gore.
Cilj	Komponente programa su: <ul style="list-style-type: none">Jačanje programa MPRR;Podrška u oblasti bezbjednosti hrane, veterinarske i fitosanitarne usluge;Modernizacija sektora ribarstva.
Uslovi	Podrška se dodjeljuje na osnovu kriterijuma i procedura koje su propisane Javnim pozivom.
Iznos podrške/ Dodatne info	Vrijednost projekta je 30 mil €.
Kontakt podaci	<u>Kontakt osoba:</u> Blagota Radulović, g. direktor Direktorata za plaćanja Tel: 020 672 007 Email: midas@t-com.me ; blagota.radulovic@mpr.gov.me Web: https://www.midas.co.me/

Naziv institucije	Ministarstvo održivog razvoja i turizma
Tip podrške	Finansijska podrška – sufinansiranje ➤ Program podsticajnih mjera u oblasti turizma za 2019/2020. ➤ Programa podsticajnih mjera u oblasti turizma za podršku marketing aktivnostima na emitivnim tržištima

Cilj	<p>Cilj Programa podsticajnih mjer je obogaćivanje i unapređenje kvaliteta turističke ponude uz poboljšanje marketing aktivnosti.</p> <p>Program obuhvata 4 mjeru sa svojim pod-mjerama i to:</p> <ul style="list-style-type: none">• Razvoj inovativnih turističkih proizvoda koji obogaćuju turističku ponudu ;• Organizovanje udruženja izdavalaca privatnog smještaja;• Organizovanje manifestacija;• Podrška za razvoj MICE turizma;• Promocija putem međunarodnih događaja u inostranstvu;• Podrška subjektima koji promovišu tradicionalnu crnogorsku kuhinju i proizvode u Crnoj Gori i inostranstvu. <p>Program podsticajnih mjer u oblasti turizma za podršku marketing aktivnostima na emitivnim tržištima je obuhvatao 3 mjeru podrške i to:</p> <ul style="list-style-type: none">• Podrška za zajedničko oglašavanje;• Podrška za sprovođenje kampanje sa turooperatorima;• Podrška događajima na sjeveru Crne Gore.
Uslovi	Privredna društva, druga pravna lica i preduzetnici koji sprovode aktivnosti promocije i razvoja turističke privrede Crne Gore.
Iznos podrške	Ukupan budžet po Programu podsticajnih mjer za 2019/2020. godinu je iznosio 550.000,00 €. Ukupan budžet po Programu podsticajnih mjer u oblasti turizma za podršku marketing aktivnostima na emitivnim tržištima je iznosio 250.000,00 €.
Kontakt podaci	<u>Kontakt osoba</u> : mr Nikola Ražnatović Tel: 020 446 275 Email: nikola.raznatovic@mrt.gov.me Web: http://www.mrt.gov.me/organizacija/turistica_destinacija/189787/Javni-pozivi-po-Programu-podsticajnih-mjera-u-oblasti-turizma-za-2018-2019-godinu.html

Naziv institucije	Ministarstvo rada i socijalnog staranja
Tip podrške	Finansijska podrška ➤ Podsticaji za zapošljavanje lica sa invaliditetom (OSI)
Cilj	Profesionalna rehabilitacija i zapošljavanje OSI (subvencije zarade, bespovratna sredstva za prilagođavanje radnog mjesta, učešće u finansiranju ličnih troškova asistenta OSI, finansiranje grant šema)
Uslovi	Poslodavac može ostvariti pravo na subvencije, koje se odnose na: <ul style="list-style-type: none">- bespovratna sredstva za prilagođavanje radnog mjesta i uslova rada za zapošljavanje OSI;- kreditna sredstva pod povoljnim uslovima za kupovinu mašina, opreme i alata potrebnog za zapošljavanje OSI;- učešće u finansiranju ličnih troškova asistenta (pomagača u radu) OSI;- subvencije zarade OSI koje se zaposli. Zahtjev za ostvarivanje ovih prava podnose se Fondu za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje OSI. Uz zahtjev poslodavac obavezno podnosi: <ul style="list-style-type: none">- dokaz o registraciji kod nadležnog suda i dokaz o ispunjenosti uslova za obavljanje djelatnosti;

	<ul style="list-style-type: none">- dokaz o ostvarenom statusu OSI, u smislu člana 6 Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju OSI;- ugovor o radu zaključen sa OSI;- dokaz o prijavi OSI na obavezno socijalno osiguranje. <p>Pored ovih dokaza, zavisno od vrste subvencija podnose se i drugi dokazi.</p> <p>Grant šemom se dodjeljuju sredstva Fonda za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje OSI za finansiranje projekata, pravnim i fizičkim licima koji doprinose unapređenju profesionalne rehabilitacije i zapošljavanju OSI. Postupak dodjele sredstava Fonda počinje objavljinjem javnog poziva kojim su propisani uslovi za prijavljivanje potencijalnih aplikantata.</p>
Iznos podrške/ Dodatne info	Pomenuta prava za zapošljavanje OSI se ostvaruju kod Zavoda za zapošljavanje Crne Gore.
Kontakt podaci	<u>Kontakt osoba:</u> Darko Moračanin Tel: 020 482 148 Email: darko.moracanin@mrs.gov.me Web: http://www.minradiss.gov.me/ministarstvo

Naziv institucije	Ministarstvo odbrane
Tip podrške	Nefinansijska podrška ➤ Dodjela kompanijske (entitetske) oznake NCAGE i NSN (NATO skladišnog broja) za proizvode
Cilj	Tehnička podrška domaćim privrednicima za dobijanje kompanijske (entitetske) oznake NCAGE i NSN broja (NATO skladišni broj) za proizvode od strane Nacionalnog kodifikacionog biroa Crne Gore.
Uslovi	<ul style="list-style-type: none">• Kompanija (entitet) mora biti registrovan u Crnoj Gori• Sve usluge su besplatne
Dodatne info	Svi dodijeljeni NCAGE kodovi i NSN brojevi se objavljaju u jedinstveni NATO katalog NMCRL (NATO Master Catalogue of References for Logistics)
Kontakt podaci	<u>Kontakt osoba:</u> Dejan Stanić Tel: 020 482 135 Email: dejan.stanic@mod.gov.me Web: http://www.mod.gov.me/ministarstvo
Tip podrške	Nefinansijska podrška Podrška domaćim privrednicima za dobijanje NATO standarda STANAG
Cilj	Tehnička podrška domaćim privrednicima za dobijanje NATO standarda STANAG.
Uslovi	-
Dodatne info	Crnogorskim privrednicima je takođe dostupan program zajedničkog finansiranja - NATO program za investiranje u bezbjednost (NSIP) u skladu sa propisanim postupcima (NCB, NCB+)
Kontakt podaci	<u>Kontakt osoba:</u> Rajko Radović Tel: 020 483 145 Email: rajko.radovic@mod.gov.me Web: http://www.mod.gov.me/ministarstvo

Naziv institucije	Investiciono - razvojni fond Crne Gore
Tip podrške	<p>Finansijski podrška – Kreditne linije</p> <ul style="list-style-type: none">➢ Program kreditiranja visokoškolaca➢ Program kreditiranja tehnoloških viškova➢ Program podrške ženama u biznisu UNDP➢ Program podrške ženama u biznisu➢ Program podrške ženama u biznisu-start up➢ Program podrške razvoju preduzetništva➢ Program kreditiranja početnika u biznisu-start up➢ Program kreditiranja mladih u biznisu➢ Program podrške agroindustriji i proizvodnji hrane➢ Program podrške razvoju poljoprivrede – IPARD➢ Program podrške razvoju poljoprivrede – IPARD like➢ Program podrške razvoju poljoprivrede – Agro budžet➢ Program podrške razvoju poljoprivrede – otkup poljoprivrednih proizvoda➢ Program podrške razvoju izgradnji novih hotelskih kapaciteta➢ Program podrške unapređenju postojećih apartmanskih i hotelskih kapaciteta➢ Program podrške za unapređenje turističke infrastrukture i vanpansionske ponude➢ Program podrške ugostiteljstvu➢ Program podrške proizvodnji➢ Program podrške preduzećima iz oblasti drvoprerade➢ Program podrške klasterima➢ Program podrške za modernizaciju industrije➢ Program podrške preduzećima uslužne djelatnosti➢ Program podrške za ulaganjima u ICT sektor➢ Program razvoja preduzetništva u kulturi i umjetnosti➢ Program kratkoročnog kreditiranja➢ Refinansiranje tekućih kreditnih zaduženja➢ Program finansiranja trajnih obrtnih sredstava➢ Program otkupa potraživanja – faktoring➢ Program podrške green field i brown field investicija➢ Program podsticaja konkurentnosti crnogorskih proizvoda/usluga na drugim tržištima➢ Program kreditiranja infrastrukturnih projekata i projekata vodosnabdijevanja➢ Program kreditiranja projekata zaštite životne sredine, energetske efikasnosti i obnovljivih izvora energije.➢ Razvojni krediti za mikro, mali i srednji biznis- CEB➢ Program finansiranja trajnih obrtnih sredstava za mikro, mali i srednji biznis- CEB
Cilj	<ul style="list-style-type: none">➢ Rast i razvoj mikro, malih i srednjih preduzeća:<ul style="list-style-type: none">• Podrška početnicima u biznisu• Omogućavanje preduzetnicima pokretanje novog investicionog ciklusa• Jačanje preduzetničkih kapaciteta• Poboljšanje likvidnosti preduzeća

	<ul style="list-style-type: none"> • Podsticanje ravnomjernog regionalnog razvoja <p>➤ Podsticaj razvoju prioritetnih sektora (turizam, poljoprivreda, drvopre-rada, proizvodnja, usluge)</p> <p>➤ Unapređenje konkurentnosti domaćih preduzeća</p> <p>➤ Podrška otvaranju novih radnih mesta</p> <p>➤ Podrška stvaranju novih proizvoda i tehnologija</p> <p>➤ Podsticaj izvoza</p> <p>➤ Finansiranje projekata zaštite životne okoline i infrastrukture</p>
Uslovi	Maksimalni iznos do 5.000.000,00 €; Minimalni iznos 10.000,00 €; Kamatna stopa od 0% do 4,5% na godišnjem nivou Rok otplate od 1 do 15 godina (uključujući grejs period); Grejs period od 2 mjeseca do 5 godina.
Iznos podrške/ Dodatne info	Stimulativne mjere za direktne kreditne aranžmane: Za subjekte koji projekte realizuju u opštinama sjevernog regiona i u opštinama koje su ispod prosjeka razvijenosti na nivou Crne Gore ili subjekte koji realizacijom projekta zaposle 5 ili više novih lica odobravaće se posebne stimulacije u vidu smanjenja kamatne stope za 0,50%. Takođe, stimulacije će se odnositi i na kredite koji se odobre uz garancije neke od poslovnih banaka, na način da će se inicijalna kamatna stopa umanjiti za 1,00%. Prethodno pomenute stimulacije mogu se koristiti samo po jednom osnovu. ³
Tip podrške	Nefinansijska podrška ➤ Edukacija u saradnji sa ZZZCG
Cilj	Cilj saradnje je da se uz nefinansijsku podršku ZZZCG (konsultacije, priprema i izrada biznis planova, edukacija) i uz povoljnije kredite IRF-a (prije svega beskamatne kredite) dodatno stimulišu posebne ciljne grupe da osnuju sopstvena preduzeća i na taj način otvore nova radna mesta za sebe, ali i za druge.
Kontakt podaci	<u>Kontakt osoba:</u> Ratka Bojanić Tel: 020 416 610 Email: info@irfcg.me Web: https://www.irfcg.me/me/

Naziv institucije	Zavod za zapošljavanje Crne Gore
Tip podrške	Finansijska podrška ➤ Program za kontinuirano stimulisanje zapošljavanja i preuzetništva
Cilj	Inovirani program namijenjen je nezaposlenim licima, tehn-ekonomskim viškovima, preuzetnicima i pravnim licima sa statusom malog preduzeća.
Uslovi	Maksimalni iznos do 15.000,00 € (za max tri novootvorena radna mesta) Kamatna stopa od 3 - 4% na godišnjem nivou; Rok otplate do 3 godine; Grejs period do 1 godine.
Iznos podrške/ Dodatne info	Kamatna stopa je 3% na godišnjem nivou za one projekte čiji su nosioci žene i projekte koji se realizuju na sjeveru i u manje razvijenim opštinama, a za ostale je 4%.

³ Stimulativne mjere se odobravaju u zavisnosti od kreditne linije.

Tip podrške	Nefinansijska podrška ➤ Edukacija ➤ Priručnik za preduzetnike
Cilj	Edukacija preduzetnika - korisnika kredita, i Specijalističke obuke iz oblasti poslovnih vještina, menadžmenta, poslovнog planiranja, poslovne komunikacije, elektronskog poslovanja, finansija, pravne regulative namijenjene privrednim subjektima.
Uslovi	-
Iznos podrške/ Dodatne info	Edukacija se sastoji iz dva segmenta: <ul style="list-style-type: none">• Seminar za podsticanje zapošljavanja;• Seminar za pružanje elementarnih znanja iz preduzetništva. Priručnik za preduzetnike je dostupan u biblioteci ZZZCG, a sadrži sve informacije iz onih oblasti koje su od značaja za sva lica koja žele da se bave preduzetništvom (kao registrirati djelatnost, radno pravo, poslovni ugovori, biznis plan, finansijsko računovodstvo, marketing...).
Kontakt podaci	<u>Kontakt osoba:</u> Centralna Služba - Svetlana Krgović, Alma Mahmutović Tel: 020/405-274; 405-266 <u>Područne jedinice:</u> Podgorica - Biljana Mašulović (020/406-285); Nikšić -Vera Radulović (040/214-161); Berane - Branko Šćekić (069/299-074); Bijelo Polje - Rada Raičević (050/430-070); Bar - Tanja Bajraktarović (030/302-280); Herceg Novi - Željko Stožinić (031/323-711). Web: www.zzzcg.me

3 Jedinice lokalne samouprave

Podrška privredi je omogućena i sa lokalnog nivoa, koju pružaju Jedinice lokalne samouprave (JLS), kao i sa nivoa Glavnog Grada Podgorice i Prijestonice Cetinja, putem programa podrške koje realizuju nadležni sekretarijati.

U nastavku teksta je pregled dostupnih vidova podrške na lokalnom (opštinskom) nivou.

Glavni Grad Podgorica	Prijestonica Cetinje
Bar	Berane
Bijelo Polje	Budva
Danilovgrad	Žabljak
Kolašin	Kotor
Mojkovac	Nikšić
Pljevlja	Rožaje
Tivat	Herceg Novi

Naziv institucije	Glavni Grad Podgorica
Tip podrške	Finansijska podrška ➤ Premije mljekarima; ➤ Stimulisanje preduzetništva; ➤ Programi u preduzetništvu; ➤ Podrška žetvi; ➤ Programi u poljoprivredi: ➤ Podrška preduzetnicima; ➤ Krediti za preduzetništvo; ➤ Krediti za poljoprivredu. Nefinansijska podrška ➤ Besplatna izrada biznis planova; ➤ Besplatne računovodstvene usluge do 12 mjeseci; ➤ Biznis inkubatori - besplatan prostor do 2 godine; ➤ Savjetovalište za žene i mlade u biznisu - konsultacije jednom u 7 dana u partnerstvu sa Asocijacijom poslovnih žena.; ➤ Besplatna pomoć u osnivanju preduzeća i pružanje informacija o uslovima za investiranje.
Cilj	Stvaranje uslova za investicije i otvaranje novih radnih mesta.
Uslovi	-
Iznos podrške	Finansijska podrška privredi u 2018. godini je iznosila 388.000,00 €.
Kontakt podaci	Kontakt osoba: Marjan Junčaj Tel: 020 665 055 Email: menadzera@podgorica.me Web: www.podgorica.me

Naziv institucije	Prijestonica Cetinje
Tip podrške	Finansijska podrška ➤ Program podsticaja za investicije u Biznis zonama ⁴ na teritoriji Prijestonice Cetinje; ➤ Program podsticaja investicijama van Biznis zona na teritoriji Prijestonice Cetinje; ➤ Program podsticaja za proširenje djelatnosti postojećih privrednika na teritoriji Prijestonice Cetinje; ➤ Program podsticaja za investicije u Poslovnoj zoni "Košuta". ➤ Nefinansijska podrška ➤ Izrada biznis planova, savjetovanje, stručna podrška, seminari i edukacija sa nivoa Biznis centra
Cilj	Stvaranje uslova za nove investicije i otvaranje novih radnih mjesta.
Uslovi	Način i postupak dodjele podsticaja Dodatak podsticaja vrši se u postupku koji sprovodi Biznis centar Cetinje, kao i na osnovu uslova i kriterijuma koji su propisani Programima podsticaja za zapošljavanje lokalnog stanovništva, u okviru Odluke o podsticajima za zapošljavanje lokalnog stanovništva na teritoriji Prijestonice Cetinje ("Službeni list Crne Gore - opštinski propisi", br. 040/12 od 31.12.2012, 039/14 od 30.12.2014, 039/16 od 31.08.2016)
Iznos podrške	-
Kontakt	Kontakt osobe za programe: Boris Prlja - Email: boris.prlja@cetinje.me Marko Brnović - Email: marko.brnovic@cetinje.me Nikola Turčinović - Email: nikola.turcinovic@cetinje.me Miloš Ivanišević - Email: milos.ivanisevic@cetinje.me Tel: 041 231 755 Email: gradonacelnik@cetinje.me Web: www.cetinje.me

Naziv institucije	Opština Bar
Tip podrške	Finansijska podrška ➤ Odluka o podsticajima i investiranju u razvoj poljoprivrede
Cilj	Finansijsku podršku aktivnostima koji se odnose na investicije u poljoprivredi u svrhu: povećanja kvaliteta i konkurentnosti poljoprivrednih proizvoda; usmjeravanja proizvođača tržišnim uslovima i standardima; povećanja broja zaposlenih u poljoprivredi i povećanja iskorišćenosti poljoprivrednih resursa.
Uslovi	Sredstva za podsticaje se dodjeljuju na osnovu Javnog poziva (konkursa), koji se objavljuje u najmanje jednom dnevnom listu, na oglasnoj tabli i web sajtu Opštine. O ostvarivanju prava na podsticaje odlučuje organ nadležan za poslove poljoprivrede i ruralnog razvoja, prema Planu korišćenja sredstava za podsticanje razvoja poljoprivrede, koji donosi predsednik Opštine Bar.

⁴ Biznis zone u okviru Prijestonice Cetinje nijesu usaglašene u skladu sa važećom Uredbom o biznis zonama (SLCG br.077/16 od 13.12.2016. godine)

Iznos podrške	Planirana sredstva u Odluci o budžetu za 2019. godinu za podsticaj agro-budžeta iznose 200.000,00 €.
Kontakt podaci	<u>Kontakt osoba:</u> Marko Novaković Tel: 030 301 450; 301 430 Email: marko.novakovic@bar.me Web: www.bar.me

Naziv institucije	Opština Berane
Tip podrške	Finansijska podrška ➤ Podsticaji za zapošljavanje lokalnog stanovništva (zapošljavanje mladih i podrška ženskom preduzetništvu) ➤ Podsticaji predviđeni u biznis zonama⁵ (Rudeš, Rudnik mrkog uglja) Nefinansijska podrška ➤ Podrška u okviru Sekretarijata za finansije i ekonomski razvoj: <ul style="list-style-type: none">■ Izrada bίznis planova;■ Podrška u procesu osnivanja i registracije preduzeća;■ Informativna podrška o mogućim izvorima finansiranja i tehnička podrška prilikom apliciranja. ➤ Podrška u okviru Biznis inkubatora
Cilj	- Otvaranje novih radnih mesta i poboljšanje kvaliteta života stanovništva, kroz programe podrške mladima za zapošljavanje u realnom sektoru; - Programom podrške ženskom preduzetništvu predviđena je podrška ženama koje započinju sopstveni biznis, koji će doprinijeti otvaranju novih radnih mesta i podstići ekonomski razvoj opštine.
Uslovi	Za dodjelu sredstava predviđeno je raspisivanje Javnih poziva. Podsticajne mjere za privredne subjekte koji posluju i one koji planiraju da djelatnost obavljaju u biznis zonama biće definisane Odlukom o biznis zonama i Odlukom o olakšicama za privrednike čija je priprema u toku.
Iznos podrške	Za podsticaj zapošljavanja mladih u realnom sektoru predviđeno je 30.000,00 €, a za Program podrške ženskom preduzetništvu 10.000,00 €
Kontakt	Kontakt osoba: Bojan Radošević Tel. 051 231 973; 067 010 270 Email: finansije@berane.co.me Web: www.berane.me
Tip podrške	Finansijska podrška ➤ Plan mjera za podsticaj razvoja poljoprivrede i oživljavanja ruralnog područja Nefinansijska podrška ➤ Pružanje savjetodavnih i informativnih usluga poljoprivrednim proizvođačima

⁵ Biznis zone „Rudeš“ i „Rudnik mrkog uglja“ u okviru Opštine Berane – u proceduri osnivanja u skladu sa Uredbom o biznis zonama (SLCG br.077/16 od 13.12.2016. godine)

Cilj	Obezbeđivanje uslova za otvaranje novih radnih mesta u sektoru poljoprivrede, uz direktnu finansijsku podršku poljoprivrednim proizvođačima kroz: premije za otkupljeno mlijeko, program unapređenja stočarstva, mjere unapređenja u ratarstvu, podršku podizanju voćnih zasada, podršku za otkup maline, podršku razvoju pčelarstva, podršku rekorderima u poljoprivrednoj proizvodnji, podršku opštim servisima u poljoprivredi, podršku upravljanju rizicima u poljoprivredi, subvencije u plaćanju obaveza osiguranja novoregistrovanim poljoprivrednim proizvođačima, podršku ženama sa troje i više djece i mladim bračnim parovima u ruralnom području.
Uslovi	Kriterijumi raspodjele sredstava definisani su pravilnicima Sekretarijata za poljoprivredu, turizam, vodoprivredu i zaštitu životne sredine. Za dodjelu novčane pomoći predviđeno je raspisivanje Javnog poziva.
Iznos podrške	Iznos sredstava predviđen za ove namjene je 120.000,00 €.
Kontakt	Kontakt osoba: Božo Premović Tel: 051 231 025 Email: poljoprivreda@berane.co.me Web: www.berane.me

Naziv institucije	Opština Bijelo Polje
Tip podrške	Finansijska podrška <ul style="list-style-type: none">➤ Program mjera za podsticaj razvoja poljoprivrede➤ Program mjera za podsticaj ruralnog i održivog razvoja➤ Podsticaji definisani Odlukom o biznis zonama („Nedakusi“, „Cerovo“, „Vraneška dolina“, „Bistrička dolina“, „Rakonje-Ravna Rijeka“ i „Ribarevine-Poda“)➤ Nefinansijska podrška➤ Program mentoringa za MSP u saradnji sa ME i JICA
Cilj	Program mjera za podsticaj razvoja poljoprivrede Program mjera za podsticaj ruralnog i održivog razvoja <ul style="list-style-type: none">- Bespovratna sredstva za podsticaj preduzetnicima, mikro i malim preduzećima koji su proizvodnog i prerađivačkog karaktera, u ruralnom području. Podrska se odnosi na nabavku opreme, mehanizacije, izgradnju plastenika, sistema za navodnjavanje, promociju poljoprivrednih proizvoda i poljoprivrede. Podsticaji definisani Odlukom o biznis zonama <ul style="list-style-type: none">- Podsticaji su namijenjeni korisnicima biznis zona, koji obavljaju određenu djelatnost u biznis zoni i koriste olakšice u skladu sa propisima kojima se uređuje državna pomoć. Program mentoringa za MSP u saradnji sa ME i JICA <ul style="list-style-type: none">- Namijenjen je MMSP-a i preduzetnicima, u cilju pružanja podrške nesmetanom razvoju i smanjenju broja neuspješnih privrednih subjekata.
Uslovi	Podsticaji definisani Odlukom o biznis zonama i Odlukom o olakšicama za privredne subjekte koji investiraju u biznis zonama i zapošljavaju lokalno stanovništvo

	<ul style="list-style-type: none">- Pravo na olakšice imaju korisnici biznis zona, koji će graditi, imaju izgrađene objekte ili rekonstruišu objekte u kojima se otvaraju nova radna mjesta za lokalno stanovništvo u skladu sa Odlukom o osnivanju biznis zona „Nedakusi“, „Cerovo“, „Vraneška dolina“, „Bistrička dolina“, „Rakonje-Ravna Rijeka“ i „Ribarevine-Poda“ („SLCG – opštinski propisi“ br. 19/18 od 08.06.2018 god i br.48/18 od 26.12.2018 god.)
Iznos podrške	-
Kontakt podaci	<p><u>Kontakt osoba:</u> Fahrin Begović, menadžer opštine Tel: 050 484 792 Email: menadzer@bijelopolje.co.me Web: www.bijelopolje.co.me</p>

Naziv institucije	Opština Budva
Tip podrške	<p>Finansijska podrška</p> <p>➤ Program podsticaja za razvoj poljoprivrede na bazi Odluke o podsticajima i investiranju u razvoj poljoprivrede</p>
Cilj	<ul style="list-style-type: none">• Povećanje kvaliteta i konkurentnosti poljoprivrednih proizvoda;• Usmjeravanje proizvođača ka tržišnim uslovima i standardima;• Povećanje broja zaposlenih u poljoprivredi;• Povećanje iskorišćenosti poljoprivrednih resursa.
Uslovi	<p>Uslovi su definisani Odlukom o podsticajima i investiranju u razvoj poljoprivrede Skupštine Opštine Budva.</p> <p>Podrška se obezbeđuje u iznosu do 50% od prihvatljive investicije za sve investicije bez PDV-a, sa sledećim izuzecima:</p> <ul style="list-style-type: none">• Podrška mladim poljoprivrednim proizvođačima, ne mlađim od 18 godina i nestarijim od 25 godina, u iznosu do 60%, uz obavezu bavljenja poljoprivrednom proizvodnjom u narednih pet godina;• Iznos podsticajnih sredstava za nabavku sadnog materijala je do 80% bez PDV-a;• Naknade štete koju su poljoprivredni proizvođači pretrpjeli usled elementarnih nepogoda u iznosu do 60% od procijenjene štete.
Iznos podrške	Sredstva za podsticanje poljoprivrede, predviđena Budžetom Opštine Budva za 2018. godinu, iznose 50.000,00 €.
Kontakt	<p>Kontakt osoba: mr Ljiljana Jocić Tel: 067 035 815 Email: ljiljana.jocic@budva.me Web: www.budva.me</p>

Naziv institucije	Opština Danilovgrad
Tip podrške	<p>Finansijska podrška</p> <p>➤ Poreske olakšice na porez na nepokretnosti</p> <p>➤ Stimulativne cijene naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta</p> <p>➤ Premije za otkup mlijeka</p>

	<ul style="list-style-type: none">➤ Besplatna usluga žetve➤ Ugradnja solarnih sistema na katunima➤ Podrška ženskom preduzetništvu➤ Podrška NVO sektoru <p>Nefinansijska podrška</p> <ul style="list-style-type: none">➤ Podrška poljoprivrednim proizvođačima prilikom apliciranja na javnim konkursima (Agrobudžet i IPARD)➤ Program mentoringa za MSP➤ Edukacija i savjetodavna podrška
Cilj	<p>Stvaranje uslova za nove investicije i otvaranje novih radnih mesta, kao preduslov za povećanje nivoa kvaliteta života stanovnika Opštine Danilovgrad. Unapređenje i obezbeđivanje uslova za otvaranje novih radnih mesta u poljoprivredi, uz direktnu finansijsku i nefinansijsku podršku poljoprivrednim proizvođačima.</p> <p>Kreiranje konkurentnog biznis okruženja za podsticaj ženskog preduzetništva kroz razvoj seoskog turizma, kulture, sporta, starih zanata, putem dodjeljivanja bespovratnih sredstava ženama koje započinju sopstveni biznis ili proširuju već postojeći.</p> <p>Jačanje uloge NVO sektora kao značajnog činioca društveno ekonomskog razvoja putem dodjeljivanja bespovratnih sredstava za projekte od značaja za razvoj i afirmaciju Danilovgrada.</p> <p>Jačanje kapaciteta biznis sektora kroz edukaciju (preduzetničko učenje – koje kao kategoriju realizujemo u saradnji sa osnovnim i srednjim školama), savjetodavnu podršku i osnaživanje, organizaciju seminara investitorima.</p>
Uslovi	<p>Niske stope poreza na nepokretnost:</p> <ul style="list-style-type: none">• 0,45% za poslovne objekte i poslovne prostorije;• 0,30% za proizvodne hale;• 0,34% za stovarišta i skladišta. <p>Cijena naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta se kreće od 10,00 € u zoni IV do 50,00 € u zoni I-a po m² u zavisnosti od zone. Iznos naknade se umanjuje od 75% - 90% u zavisnosti od namjene objekata.</p> <p>U slučaju javno-privatnog partnerstva naknada predstavlja učešće Opštine Danilovgrad.</p> <p>Premije za otkup mlijeka se mjesечно isplaćuju iz Budžeta opštine u iznosu od 0,03€/l prenošenjem sredstava na žiro račune mljekara koje otkupljuju mlijeko od kooperanata, a na osnovu Izvještaja ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja o otkupljenim količinama mlijeka na području opštine Danilovgrad za taj mjesec.</p> <p>Sredstva za podsticaje ženskog preduzetništva i NVO sektoru se raspodjeljuje na osnovu Javnog konkursa, koji se objavljuje u najmanje jednom dnevnom listu, na oglasnoj tabli i internet stranici Opštine.</p>
	Sredstva za podsticaje ženskog preduzetništva i NVO sektoru se raspodjeljuje na osnovu Javnog konkursa, koji se objavljuje u najmanje jednom dnevnom listu, na oglasnoj tabli i internet stranici Opštine.
Iznos podrške	<p>Subvencije u poljoprivredi – 110.00,00 €</p> <p>Žensko preduzetništvo – 10.000,00 €</p> <p>NVO – 12.000,00 €</p>
Kontakt podaci	<p><u>Kontakt osoba:</u> Milica Lakić</p> <p>Tel: 020 812 151</p> <p>Email: milica.lakic@danilovgrad.me</p> <p>Web: www.danilovgrad.me</p>

Naziv institucije	Opština Žabljak
Tip podrške	Finansijska podrška ➤ Podrška biznisu kroz Odluku o porezu na nepokretnost ➤ Podrška biznisu kroz Odluku o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta ➤ Podrška poljoprivredi kroz učešće u osiguranju u poljoprivredi
Cilj	Stvaranje uslova za nove investicije i otvaranje novih radnih mesta.
Uslovi	Odluka o porezu na nepokretnost predviđa sledeće podsticaje: <ul style="list-style-type: none">• Za ugostiteljski objekat kategorije 3 *** - 2% od tržišne vrijednosti;• Za ugostiteljski objekat kategorije 2 ** - 3% od tržišne vrijednosti;• Za ugostiteljski objekat kategorije1 * - 4% od tržišne vrijednosti;• Ugostiteljski objekti koji se ne kategorisu ~ 5% od TV;• Za ugostiteljski objekat koji se nalazi u zoni prioritetnog turističkog lokaliteta, u skladu sa propisom Vlade, koji je u funkciji 12 mjeseci, poreska stopa se može umanjiti, i to:<ul style="list-style-type: none">- Kategorija 4**** - 20%;- Kategorija preko 4**** - 50%. Odluka o naknadi za komunalno opremanje predviđa: <ul style="list-style-type: none">• Mogućnost plaćanja ugovorene naknade za komunalno zemljište na rate (25% od ugovorene naknade plaća se na dan potpisivanja ugovora o komunalnom opremanju zemljišta, a ostatak na 3 godine);• Ukoliko se uplata ugovorene naknade za komunalno opremanje vrši odjednom, naknada se umanjuje za 15 %;• Po istoj odluci data je i mogućnost da investitor može sam izvršiti komunalno opremanje zemljišta. U okviru mjere - Podrška poljoprivredi kroz učešće u osiguranju u poljoprivredi, sa Lovćen osiguranjem je potpisani ugovor o osiguranju, u okviru kojeg nadležno ministarstvo učestvuje sa 50%, opština sa 30%, a poljoprivrednici sa 20%.
Iznos podrške	-
Kontakt podaci	<u>Koordinator:</u> Marija Radulović (Podrška biznisu kroz Odluku o porezu na nepokretnost), tel. 067 858 808, email: finansije@zabljak.me . <u>Koordinator:</u> Tatjana Vojinović (Podrška biznisu kroz Odluku o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta), tel: 069 339 897, email: tatjana_vojinovic@yahoo.com . <u>Koordinator:</u> Darko Stijepović (Podrška poljoprivredi kroz učešće u osiguranju u poljoprivredi), tel. 069 106 666, email: agrobiznis@t-com.me Web: www.zabljak.me

Naziv institucije	Opština Kolašin
Tip podrške	Finansijska podrška ➤ Program podsticajnih mjera u biznis zoni „Bakovići“ ⁶ ➤ Mjere podrške definisane Odlukom o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta ➤ Subvencije za podršku ženskom preuzetništvu
Cilj	Stvaranje uslova za nove investicije i otvaranje novih radnih mesta.

6 Biznis zona „Bakovići“ u okviru opštine Kolašin, nije usaglašena u skladu sa važećom Uredbom o biznis zonama (SLCG br.077/16 od 13.12.2016. godine)

Uslovi	<ul style="list-style-type: none">- Program podsticajnih mjera u BZ „Bakovići“ definisan je na osnovu Odluke o unapređenju poslovnog ambijenta u BZ "Bakovići", Odluke o usvajanju Programa podsticajnih mjera u BZ "Bakovići", i Odluke o pokretanju postupka za davanje u zakup zemljišta u BZ "Bakovići".- Mjere podrške definisane Odlukom o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta naznačene su u dатој одлuci.
Iznos podrške	Subvencije za podršku ženskom preduzetništvu - opredijeljena sredstva za 2018. godinu u iznosu od 10.000,00 €;
Kontakt	Kontakt osoba: Boban Grujić Tel: 067 827 311 Email: kolasin.privreda@gmail.com Web: www.kolasin.me

Naziv institucije	Opština Kotor
Tip podrške	Finansijska podrška ➤ Program podsticaja za razvoj poljoprivrede - Odluka o podsticajima u razvoju poljoprivrede
Cilj	Stvaranje uslova za nove investicije i otvaranje novih radnih mesta kroz podršku aktivnostima koje se odnose na povećanje ukupne poljoprivredne proizvodnje.
Uslovi	Pravo učešća i prijave po javnom pozivu ima svaki registrovani poljoprivredni proizvođač, ukoliko djelatnost je njegova obuhvaćena Planom podsticaja za tu budžetsku godinu. Sredstva se dodjeljuju na osnovu javnog poziva (konkursa) za dodjelu podrške, koji se objavljuje u najmanje jednom dnevnom listu, na oglasnoj tabli i kontakt sajtu opštine.
Iznos podrške	Budžet za 2018. godinu - 83.000,00 €
Tip podrške	Nefinansijska podrška ➤ Besplatna izrada Biznis planova ➤ Program mentoringa u saradnji sa ME I JICA
Cilj	<ul style="list-style-type: none">- Podrška MSP sektoru prilikom konkurisanja za finansijska sredstava kod kreditnih institucija i učestvovanja u različitim vrstama projekata.- Analiza trenutne situacije, dijagnostifikovanje razloga trenutnih problema ili smetnji za dalji razvoj preduzeća, sagledavanje potencijala za rast, te na osnovu konstatovanog stanja pripremanje plan razvoja.
Uslovi	<ul style="list-style-type: none">- Registracija preduzeća ili preduzetnika na teritoriji Opštine Kotor;- Pravo učešća na Javnom pozivu za mentoring imaju registrovana MMSP, kao i preduzetnici u skladu sa Zakonom o privrednim društvima ("Sl. list RCG", br.040/11) koja: imaju sjedište na teritoriji Kotora<ul style="list-style-type: none">• posluju 100 % u privatnom vlasništvu;• nijesu imala gubitke u poslednjoj godini poslovanja (za privredne subjekte koji su registrovani prije aprila 2015. godine);• za privredne subjekte koji su registrovani posle aprila 2015. godine ne važi gore navedeni kriterijum;• ne obavljaju djelatnost u okviru opsega djelatnosti koje su precizirane Javnim pozivom.
Iznos podrške	Budžet za 2019. godinu - 90.000,00 €

Kontakt podaci	<p><u>Kontakt osoba:</u> Tamara Kompar, VD sekretara Sekretarijata za razvoj preduzetništva, komunalne poslove i saobraćaj Tel: 032 325 865 Email: privreda@kotor.me Web: www.kotor.me</p>
-----------------------	---

Naziv institucije	Opština Mojkovac
Tip podrške	<p>Finansijska podrška</p> <ul style="list-style-type: none">➢ Program podsticaja – Odluka o osnivanju biznis zone Babića Polje➢ Program podsticanja razvoja poljoprivrede – Agrobudžet➢ Subvencije za projekte ženskog preduzetništva <p>Nefinansijska podrška</p> <ul style="list-style-type: none">➢ Podrška izradi biznis planova
Cilj	Stvaranje uslova za nove investicije i otvaranje novih radnih mesta kroz podsticajne mјere namijenjene investitorima u biznis zoni Babića Polje, promocija i podrška razvoju ženskog preduzetništva kao i razvoju jedne od prioritetnih grana – poljoprivrede.
Uslovi	Podsticaji se dodjeljuju na osnovu javnog poziva za dodjelu podrške koji objavljuje upravljач biznis zone na internet prezentaciji opštine. Zemljište biznis zone je predviđeno da se daje potencijalnim investitorima u zakup za izgradnju objekata za proizvodne djelatnosti i trgovinu na veliko, koji ne zagađuju životnu sredinu. Opravdani troškovi se odnose na ulaganja u materijalnu imovinu i otvaranje novih radnih mesta.
Iznos podrške	Agrobudžet – 101.000,00 €; Subvencije za projekte ženskog preduzetništva – 10.000,00€.
Kontakt podaci	<p><u>Kontakt osobe:</u> <u>Biznis zona</u> – Bojana Rovčanin, Menadžer biznis zone; <u>Agrobudžet</u> – Darko Fušić, Koordinator Agrobiznis centra; <u>Žensko preduzetništvo</u> – Predrag Zejak, Sekretar Sekretarijata za finansije, imovinu i ekonomski razvoj Tel: 050 470 272 Email: opstinaojkovac@t-com.me Web: www.mojkovac.me</p>

Naziv institucije	Opština Nikšić
Tip podrške	<p>Finansijska podrška</p> <ul style="list-style-type: none">➢ Program podsticaja za investicije u okviru Odluke o osnivanju biznis zone „Istok“⁷ na području Opštine Nikšić <p>Nefinansijska podrška</p> <ul style="list-style-type: none">➢ Program podrške preduzetništvu u saradnji sa IPC Tehnopolis➢ Organizacija studijskih posjeta i privrednih izložbeno-prodajnih manifestacija➢ Program mentoringa za MSP u saradnji sa ME i JICA➢ Program “Ekonomsko osnaživanje žena u opštini Nikšić” u okviru projekta Ministarstva za ljudska i manjinska prava i UNDP-ja u saradnji sa APŽCG i IPC Tehnopolis.

⁷ Biznis zona „Istok“ (na području Opštine Nikšić) nije usaglašena u skladu sa važećom Uredbom o biznis zonama

Cilj	Jačanje kapaciteta biznis sektora kroz edukaciju, savjetodavnu podršku i osnaživanje, organizaciju seminara i studijskih putovanja, kao i kroz olakšice investitorima koji posluju u okviru biznis zona.
Uslovi	Lokacije za izgradnju objekata u biznis zoni se dodjeljuju korisnicima na osnovu Javnog poziva. Korisnici olakšica ove Odluke su privredni subjekti koji obavljaju određenu djelatnost na prostoru biznis zone, a koji zadovoljavaju uslove Javnog poziva koji raspisuje i objavljuje upravljač biznis zone.
Iznos podrške	Definisan članom 5 Odluke o osnivanju biznis zone „Istok“ na području Opštine Nikšić
Kontakt podaci	Kontakt osoba: Milica Radojičić; Vladimir Urošević Tel: 040 213 146 Email: milica.radojicic@niksic.me ; vladimir.urosevic@niksic.me Web: www.niksic.me

Naziv institucije	Opština Pljevlja
Tip podrške	Finansijska podrška ➤ Agrobudžet Opštine Pljevlja ➤ Program podsticanja razvoja preduzetništva
Cilj	Stvaranje uslova za unapređenje poljoprivredne proizvodnje, otvaranje novih radnih mesta u sektoru poljoprivrede, kao i kroz podsticanje mladih da se bave preduzetništvom, podsticanje ženskog preduzetništva i razvoj seoskog turizma.
Uslovi	Agrobudžet Opštine Pljevlja Sredstva su namijenjena poljoprivrednim proizvođačima sa teritorije opštine i realizuju se kroz 24 agrobudžetske mjere za subvencioniranje poljoprivredne proizvodnje. Program podsticanja razvoja preduzetništva se odnosi na mlade u preduzetništvu, žensko preduzetništvo, seoski turizam, te posjete sajmovima privrede i preduzetništva.
Iznos podrške	Ukupan iznos opredijeljenih sredstava u 2018. godini je bio 308.600,00€.
Kontakt podaci	Kontakt osoba: Budimir Bajčetić Tel: 069 236 877 Email: budimir.bajcetic@pljevlja.cc.me Web: www.pljevlja.me

Naziv institucije	Opština Rožaje
Tip podrške	Finansijska podrška ➤ Podsticaji definisani Odlukom o biznis zoni „Zeleni“ ⁸ Nefinansijska podrška ➤ Program mentoringa za MSP u saradnji sa ME i JICA ➤ Tehnička i stručna podrška biznis sektoru ➤ Besplatna izrada biznis planova, savjetovanje i stručna podrška. ➤ Savjetodavna podrška poljoprivrednim proizvođačima

(SLCG br.077/16 od 13.12.2016. godine)

⁸ Biznis zona „Zeleni“ u okviru opštine Rožaje – u proceduri osnivanja u skladu sa Uredbom o biznis zonama (SLCG br.077/16 od 13.12.2016. godine)

Cilj	<p>Podsticaji definisani Odlukom o biznis zonama</p> <p>- Podsticaji su namijenjeni korisnicima biznis zona, koji obavljaju određenu djelatnost u biznis zoni i koriste olakšice u skladu sa propisima kojima se uređuje državna pomoć.</p> <p>Program mentoringa za MSP u saradnji sa ME i JICA</p> <p>- Namijenjen je MMSP-a i preduzetnicima, u cilju pružanja podrške nesmetanom razvoju i smanjenju broja neuspješnih privrednih subjekata.</p> <p>- Tehnička i stručna podrška biznis sektoru</p> <ul style="list-style-type: none">• Podrška kod ispunjavanja obrazaca, zahtjeva i prijava za obavljanje djelatnosti;• Edukacija preduzetnika i MSP oko registracije i poreskih obaveza; Podrška za izradu biznis planova, projekata preduzetnicima, MSP iz oblasti drvoprerade, poljoprivrede, turizma i energetike <p>Savjetodavna podrška poljoprivrednim proizvođačima</p> <p>Podrška poljoprivrednim proizvođačima u vidu savjetodavne pomoći iz oblasti poljoprivrede i vodoprivrede, informisanje o načinu korišćenja agrobudžeta. Podrška se odnosi na nabavku opreme, mehanizacije, izgradnju plastenika, kofinansiranje nabavke prateće opreme u pčelarstvu, promociju poljoprivrednih proizvoda i poljoprivrede.</p>
Uslovi	<p>Program mjera za podsticaj razvoja poljoprivrede</p> <p>Pravo na Agrobudžet imaju svi registrovani poljoprivredni proizvođači koji žele da prošire svoju djelatnost iz oblasti poljoprivrede</p> <p>Podsticaji definisani Odlukom o biznis zonama i Odlukom o olakšicama za privredne subjekte koji investiraju u biznis zonama i zapošljavaju lokalno stanovništvo</p> <p>- Pravo na olakšice imaju korisnici biznis zona, koji će graditi objekte u kojima se otvaraju nova radna mjesta za lokalno stanovništvo.</p>
Iznos podrške	-
Kontakt podaci	<p><u>Kontakt osoba:</u> Ferida Ganić, Tel: 068 889 255 Email: ferida.ganic@rozaje.me Web: www.rozaje.me</p> <p><u>Kontakt osoba</u> za podršku u poljoprivredi, Mersad Šutković tel 067/553 022; email: mersad.sutkovic@rozaje.me</p> <p><u>Kontakt osoba</u> za Program mentoringa, Nezir Dacić tel 069 034 523; email: nezir.dacic@rozaje.me</p> <p><u>Kontakt osoba</u> za Tehničku i stručnu pomoć biznis sektoru, Fikret Kuč tel 067 551 800; email: fikret.kuc@rozaje.me</p> <p><u>Kontakt osoba</u> za biznis zonu, Almir Šutković tel 069 722 773; email: almir.sutkovic@rozaje.me</p>

Naziv institucije	Opština Tivat
Tip podrške	<p>Finansijska podrška</p> <p>➤ Podsticajne mjere za razvoj poljoprivrede (Odluka o podsticajima za razvoj poljoprivrede)</p> <p>➤ Subvencije u oblasti ženskog preduzetništva</p>

	<p>Nefinansijska podrška</p> <ul style="list-style-type: none">➤ Program mentoringa u saradnji sa ME i JICA➤ Saradnja sa biznis udruženjima kroz organizaciju obuka, radionica, okruglih stolova i otvorenih diskusija sa idejom prevazilaženja biznis barijera.➤ Savjetodavna podrška privrednicima u procesu osnivanja i registracije preduzeća, pribavljanja svih neophodnih odobrenja, prijava, mogućnosti za investiranje, plasman proizvoda i dr.
Cilj	Stvaranje uslova za nove investicije i otvaranje novih radnih mesta u sektoru poljoprivrede, kao i drugim biznis sektorima kroz definisane vidove finansijske i nefinansijske podrške biznisu. Plan podsticajnih mjera za razvoj poljoprivrede podrazumijeva: sufinansiranje projekata iz oblasti poljoprivrede i turizma, i to za uređenje: terena, baštne, livade ili vidikovca u sklopu domaćinstva koje je u funkciji pružanja turističkih i /ili ugostiteljskih usluga u ruralnom području opštine Tivat; kupovine opreme neophodne za proizvodnju i preradu autohtonih proizvoda; renoviranje postojećih ruiniranih kuća i ostataka seoskih kuća u svrhu pružanja turističkih i /ili ugostiteljskih usluga u ruralnim područjima opštine; podrška razvoju voćarske proizvodnje; podrška razvoju maslinarstva; podrška razvoju pčelarstva; podrška razvoju povrtarske i cvjećarske proizvodnje; podrška razvoju organske poljoprivrede; podrška razvoju ribarstva i marikulture; premije u stočarstvu; podrška održivom upravljanju zelenim otpadom iz poljoprivredne proizvodnje; podrška unapređenju lovstva.
Uslovi	Za dodjelu podsticaja predviđeno je raspisivanje Javnog poziva koji se odnosi na sufinansiranje projekata iz oblasti poljoprivrede i turizma, odnosno ženskog preduzetništva.
Iznos podrške	Ukupan budžet po javnim pozivima iznosi 33.000,00 €.
Kontakt	Kontakt osoba: Petar Vujović Tel: 032 661 309 Email: petar.vujovic@opstinativat.com Web: www.opstinativat.com

Naziv institucije	Opština Herceg-Novi
Tip podrške	Finansijska podrška ➤ Program podsticanja ženskog preduzetništva
Cilj	Stvaranje uslova za nove investicije i otvaranje novih radnih mesta kroz podršku biznis idejama čije su kreatorke žene preduzetnice.
Uslovi	Maksimalna visina podrške u okviru jedne biznis ideje je 50% od ukupnog iznosa predviđenog budžetom opštine za podršku ženskom preduzetništvu. Društvo/preduzetnica može konkurisati za ukupan iznos ili dio sredstava za realizaciju aktivnosti iz biznis ideje i dužna je da to naznači.
Iznos podrške	Ukupan iznos za raspodjelu u 2018. godini je iznosio 10.000,00 €.
Kontakt podaci	Kontakt osoba: Branka Mračević, Daria Baničević Tel: 031 321 052 Email: branka.mracevic@hercegnovi.me Web: www.hercegnovi.me

4 Poreske olakšice za nedovoljno razvijene opštine u Crnoj Gori

Poreske olakšice su predviđene za pokretanje poslovanja i novo zapošljavanje u nedovoljno razvijenim opštinama u Crnoj Gori, i prepoznate su u Zakonu o porezu na dohodak fizičkih lica i Zakonu o porezu na dobit pravnih lica.

Osnov podrške	ZAKON O POREZU NA DOHODAK FIZIČKIH LICA
Tip podrške	Finansijska podrška ➤ Poreska oslobođenja za novozaposlena lica
Cilj	Podsticajne mjere za poreske obveznike koji otpočnu obavljanje djelatnosti u privredno nedovoljno razvijenim opštinama, i to: <ul style="list-style-type: none">- Porez na dohodak za prvi 8 godina se umanjuje se u iznosu od 100%⁹- Poreski obveznik koji na neodređeno vrijeme ili najmanje na 5 godina zaposli lice, oslobođa se obaveze plaćanja obračunatog i obustavljenog poreza iz zarade za tog zaposlenog, za period od 4 godine od dana zasnovanja radnog odnosa.
Osnovni uslovi	Poresko oslobođenje se ne odnosi na poslovanje u sektoru primarne proizvodnje poljoprivrednih proizvoda, transporta, brodogradilišta, ribarstva, čelika, trgovine i ugostiteljstva, osim primarnih ugostiteljskih objekata.
Iznos podrške	Ukupan iznos poreskog oslobođenja za period od 8 godina ne može biti veći od 200.000,00 €.

Osnov podrške	ZAKON O POREZU NA DOBIT PRAVNIH LICA
Tip podrške	Finansijska podrška ➤ Poreska oslobođenja i olakšice
Cilj	Podsticajne mjere za novoosnovana pravna lica koja otpočnu obavljanje djelatnosti u privredno nedovoljno razvijenim opštinama, i to: <ul style="list-style-type: none">- Porez na dobit za prvi 8 godina se umanjuje u iznosu od 100%¹⁰- Poreski obveznik koji na neodređeno vrijeme ili najmanje na 5 godina zaposli lice, oslobođa se obaveze plaćanja obračunatog i obustavljenog poreza iz zarade za tog zaposlenog, za period od 4 godine od dana zasnovanja radnog odnosa.
Osnovni uslovi	Poresko oslobođenje se ne odnosi na poslovanje u sektoru primarne proizvodnje poljoprivrednih proizvoda, transporta, brodogradilišta, ribarstva, čelika, trgovine i ugostiteljstva, osim primarnih ugostiteljskih objekata.
Iznos podrške	Ukupan iznos poreskog oslobođenja za period od 8 godina ne može biti veći od 200.000,00 €.

9 ZAKON O POREZU NA DOHODAK FIZIČKIH LICA

("Sl. list RCG", br. 65/01, 37/04 i 78/06 i "Sl. list CG", br. 86/09, 14/12, 06/13, 62/13, 60/14 i 79/15)

10 ZAKON O POREZU NA DOBIT PRAVNIH LICA

("Sl. list RCG", br. 65/01 od 31.12.2001, 12/02 od 15.03.2002, 80/04 od 29.12.2004, 40/08 od 27.06.2008, 86/09 od 25.12.2009, 40/11 od 08.08.2011, 14/12 od 07.03.2012, 61/13 od 30.12.2013)

5 Poslovne banke i mikrokreditne finansijske institucije

U Crnoj Gori posluju 14 komercijalnih banaka i 7 mikrokreditnih finansijskih institucija (MFI), koje pružaju finansijsku podršku kroz određeni broj kreditnih linija, i drugih kreditnih proizvoda namijenjenih kreditiranju privrede i stanovništva.

U nastavku teksta je pregled dostupnih vidova podrške koju nude poslovne banke i MFI.

Crnogorska komercijalna banka AD Podgorica	Hipotekarna banka AD Podgorica
Societe Generale banka Montenegro AD	Prva banka Crne Gore AD Podgorica
ERSTE Bank AD Podgorica	Atlas banka AD Podgorica
NLB Banka AD Podgorica	Komercijalna banka AD Podgorica
Addiko Bank AD Podgorica	Universal Capital Bank AD Podgorica
Lovćen banka AD Podgorica	Zapad banka AD Podgorica
ZIRAAT Bank Montenegro AD Podgorica	NOVA BANKA AD Podgorica

Naziv institucije	Crnogorska komercijalna banka AD Podgorica
Tip podrške	Finansijska podrška - krediti CKB kreditni proizvodi: <ul style="list-style-type: none">➢ Overdraft za mala i srednja preduzeća;➢ Hipotekarni kredit za mala i srednja preduzeća;➢ Investicioni kredit za mala i srednja preduzeća;➢ Kredit za obrtna kapital za mala i srednja preduzeća;➢ Komercijalni faktoring;➢ Mikro biznis kredit.
Cilj	<ul style="list-style-type: none">- Overdraft kredit omogućava prevazilaženja neravnoteže između priliva i odliva sredstava iz tekućeg poslovanja (rješavanjem potreba likvidnosti)- Investicioni kredit omogućava klijentima da finansiraju svoje poslovanje na duži rok, podrška investicijama kao što su nabavka pokretnih fiksnih sredstava (sredstva za proizvodnju, mašine, vozila, IT hardver i softver) ili kupovina ili rekonstrukcija nekretnina, poput maloprodajnih objekata, kancelarijskih prostora ili skladišta. Kredit se može iskoristiti za renoviranje i/ili izgradnja dodatnih turističkih objekata – apartmana, bazena, kupovina plovila i slične dugoročne investicije za turističku sezonu.- Kredit za obrtna sredstva omogućava finansiranje potreba preduzeća kao što su nabavka: zaliha, robe, sirovina i slično.

	<ul style="list-style-type: none">- Komercijalni faktoring omogućava otkup kratkoročnih potraživanja sa maksimalnim rokom dospijeća do 180 dana, za prodatu robu ili izvršenu uslugu prije dospijeća za naplatu. Finansiranje kroz faktoring se vrši tako što se odmah, direktno na vaš račun, isplaćuje 70%-90% vrijednosti fakture umanjeno za iznos faktoring kamate i naknade, a preostalih 10%-30% vrijednosti fakture se isplaćuje na vaš račun po roku dospijeća, nakon što kupac robe/usluga-dužnik isplati banci cjelokupan iznos fakture.
Kontakt	Kontakt osoba: Darko Rubežić, Davor Dobričanin Tel: 020 404 391; 210 123 Email: darko.rubezic@ckb.me ; davor.dobricanin@ckb.me Web: www.ckb.me

Naziv institucije	Hipotekarna banka AD Podgorica
Tip podrške	Finansijska podrška - krediti ➤ Dobra sezona - krediti ➤ Kratkoročni krediti ➤ Investicioni krediti ➤ Krediti za mala i srednja preduzeća
Cilj	<ul style="list-style-type: none">- "Dobra sezona" krediti su namijenjeni preduzetnicima i pravnim licima u sektoru turizma, i mogu se upotrijebiti za pripremu nove turističke sezone kroz: izgradnju, uređenje, adaptaciju, rekonstrukciju i dogradnju objekata, opremanje soba, apartmana, kuća za odmor, hotela, ugostiteljskih objekata, nabavku plovila i druge opreme u svrhe iznajmljivanja, refinansiranje postojećih turističkih kredita;- Kratkoročni krediti su namijenjeni za velika, mala i srednja preduzeća, kao podrška svakodnevnom poslovanju kroz obezbjeđenje obrtnog kapitala za tekuću likvidnost, finansiranje plaćanja prema dobavljačima, nabavku sirovina, ročnosti do 12 mjeseci;- Investicioni krediti za finansiranje investicionih projekata, za nabavku nove opreme, proširenje kapaciteta, kupovinu poslovnog prostora ili druge nekretnine, trajna obrtna sredstva, refinansiranje postojećih kredita;- Krediti za mala i srednja preduzeća ročnosti do 10 godina sa mogućnošću odobrenja grace perioda, namijenjenih za finansiranje projekata u oblastima industrije, usluga, turizma, zaštite životne sredine i uštede energije, infrastrukture itd.
Kontakt podaci	Kontakt osoba: Milena Grupković Tel: 077 700 089 Email: milena.grupkovic@hb.co.me Web: www.hipotekarnabanka.com

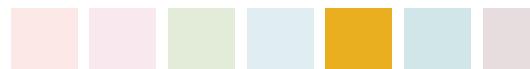
Naziv institucije	Societe Generale banka Montenegro AD
Tip podrške	Finansijska podrška - krediti ➤ Dugoročni krediti ➤ Overdraft krediti ➤ Revolving krediti

	<ul style="list-style-type: none">➤ Kratkoročni krediti➤ Faktoring➤ Akreditivi➤ Garancije
Cilj	<ul style="list-style-type: none">➤ Dugoročni krediti sa elementima ročnosti od 24 do 86 mjeseci za finansiranje kupovine osnovnih sredstava, i investicionih ulaganja;➤ Overdraft - dozvoljeno prekoračenje po računu➤ Revolving krediti - višekratno korišćenje kredita u tranšama➤ Kratkoročni krediti za finansiranje kratkoročnih potreba preduzeća sa maksimalnim rokom do 12 mjeseci;➤ Faktoring - kupovina nedospjelih potraživanja klijenata (sa pravom regresa, bez prava regresa i obrnuti faktoring);➤ Garancije ponude, za plaćanje, carinske, za povraćaj avansa, činidbene, za garantni period;➤ Uvozni, izvozni i stand by akreditivi.
Uslovi	-
Kontakt	Kontakt osoba: Milena Dakić Tel: 020 415 659 Email: milena.dakic@socgen.com Web: www.societegenerale.me

Naziv institucije	Prva banka Crne Gore AD Podgorica
Tip podrške	Finansijska podrška - krediti <ul style="list-style-type: none">➤ Kratkoročni krediti➤ Dugoročni krediti➤ Overdraft krediti➤ Revolving krediti
Cilj	-
Kontakt podaci	Kontakt osoba: Draga Perišić Tel: 020 409 156 Email: draga.perisic@prvabankacg.com Web: www.prvabankacg.com

Naziv institucije	ERSTE Bank AD Podgorica
Tip podrške	Finansijska podrška - krediti <ul style="list-style-type: none">➤ Overdraft krediti➤ Kredit za likvidnost➤ Krediti za obrtna sredstva➤ Krediti za izvozne poslove i pripremu izvoza➤ Investicioni krediti➤ Krediti za trajna obrtna sredstva➤ Revolving krediti➤ Garancije➤ Akreditivi➤ Faktoring

	<p>Krediti u saradnji sa Evropskim investicionim fondom (EIF)</p> <ul style="list-style-type: none">➤ Finansiranje razvojnih, istraživačkih i inovacijskih projekata MSP uz garancijsku shemu InnovFin <p>Krediti u saradnji sa Investiciono razvojnim fondom Crne Gore:</p> <ul style="list-style-type: none">➤ Dugoročni investicioni krediti➤ Krediti za trajna obrtna sredstva➤ Projekti od ekološkog, infrastrukturnog ili strateškog značaja
Cilj	<ul style="list-style-type: none">➤ Overdraft kredit - prekoračenje po računu➤ Krediti za likvidnost za prevazilaženje vanrednih potreba za kratkoročnom likvidnošću;➤ Krediti za obrtna sredstva za nabavku zaliha materijala i robe, isplate dobavljačima, nabavku sredstava za manje projekte (npr. građevinske), do godinu dana;➤ Krediti za izvozne poslove i pripremu izvoza za stimulaciju izvoznih aktivnosti klijenata i uravnoteženje njihovog novčanog toka;➤ Investicioni krediti za srednjoročno i dugoročno finansiranje investicionih projekata ili programa, investiranje u poslovne prostore, građevinska zemljišta, vozni park, plovila i ostala osnovna sredstva;➤ Krediti za trajna obrtna sredstva za finansiranje trajnih obrtnih sredstava potrebnih za kvalitetno svakodnevno poslovanje tj. povećanje prometa i zaliha, uz stabilan novčani tok;➤ Revolving kredit za finansiranje povremenih potreba za dodatnim obrtnim sredstvima, kao i za finansiranje u svrhu održavanja likvidnosti.
Kontakt	Kontakt osoba: Dušan Žunić Tel: 020 440 440 Email: dzunic@erstebank.me Web: www.erstebank.me

Naziv institucije	Atlas banka AD Podgorica
Tip podrške	Finansijska podrška - krediti <ul style="list-style-type: none">➤ Kratkoročni i dugoročni krediti za MSP u zemlji i inostranstvu➤ Revolving krediti za pravna lica u zemlji i inostranstvu➤ Kratkoročni i dugoročni krediti za pravna lica - veliki plasmani➤ Kratkoročni i dugoročni krediti za klijente iz javnog sektora➤ Kratkoročni i dugoročni krediti obezbijedeni novčanim depozitom➤ Krediti odobreni bankama u zemlji
Cilj	-
Kontakt	Kontakt osoba: Marko Ivanović Tel: 020 667 325 Email: marko.ivanovic@atlasbanka.com Web: www.atlasbanka.com

Naziv institucije	NLB Banka AD Podgorica
Tip podrške	Finansijska podrška - krediti <ul style="list-style-type: none">➤ Overdraft/Revolving➤ Krediti za likvidnost➤ Krediti za obrtna sredstva➤ Krediti za investicije, opremu, proširenje kapaciteta➤ Krediti na bazi 100% depozita

Cilj	-
Kontakt	Kontakt osoba: Ivan Bauk Tel: 020 402 173; Email: ivan.bauk@nlb.me Web: www.nlb.me

Naziv institucije	Komercijalna banka AD Podgorica
Tip podrške	Finansijska podrška - krediti ➤ Kratkoročni krediti ➤ Kredit kratkoročni za obrtna sredstva ➤ Okvirno obnovljivi krediti ➤ Investicioni krediti ➤ Overdraft krediti ➤ Krediti u saradnji sa IRF ➤ Garancije
Cilj	➤ Kratkoročni krediti za finansiranje obrtnih sredstva, tekuće likvidnosti, finansiranje izvoza, zaliha, potraživanja i refinansiranje tekuće likvidnosti; ➤ Okvirno obnovljivi krediti, revolving kredit za finansiranje obrtnih sredstava i tekuće likvidnosti; ➤ Investicioni krediti za kupovinu opreme, vozila, mašina, realizaciju investicije, kupovinu-izgradnju poslovnog prostora; ➤ Overdraft krediti za finansiranje tekuće likvidnosti; ➤ Krediti u saradnji sa IRF-om.
Kontakt podaci	Kontakt osoba: Aleksandar Blečić Tel: 020 426 300 Email: aleksandar.blecic@kombank.me Web: http://www.kombankbd.com/

Naziv institucije	Addiko Bank AD Podgorica
Tip podrške	Finansijska podrška - krediti ➤ Krediti za obrtni kapital ➤ Investicioni krediti
Cilj	➤ Overdraft ➤ Okvir ➤ Garancije ➤ Akreditivi ➤ Krediti za obrtni kapital za kupovinu roba ili usluga, sirovina, poreske i carinske dažbine (osim dospjelih poreskih obaveza), refinansiranje kredita odobrenih od strane drugih banka; obrtna sredstva; ➤ Investicioni za kupovinu, konstrukciju i instalaciju opreme, drugih tipova osnovnih sredstava, zemlje, poslovnih prostorija, izgradnju poslovnih prostorija za sopstvene potrebe ili za prodaju (u cijelosti ili djelimično), adaptaciju i proširenje poslovnih prostorija; ➤ Overdraft za obezbjeđenje likvidnosti i refinansiranje postojećih aranžmana; ➤ Okvir je kreditna linija namijenjena klijentima koji imaju čestu potrebu za korišćenjem različitih bankarskih proizvoda; ➤ Garancije za obezbjeđenje plaćanja u domaćem i međunarodnom platnom prometu kao i obezbjeđenje izvršenja ugovora; ➤ Akreditivi za obezbjeđenje plaćanja u međunarodnom platnom prometu.

Kontakt	Kontakt osoba: Vladimir Janković Tel: 19990 ; 020 408 600; (pon-pet od 08-19h i subotom od 08-13h) Email: info.me@addiko.com Web: www.addiko.me
----------------	---

Naziv institucije	Universal Capital Bank AD Podgorica
Tip podrške	Finansijska podrška - krediti ➤ Dugoročni krediti za finansiranje trajnih obrtnih sredstava ➤ Dugoročni krediti za finansiranje nabavke osnovnih sredstava ➤ Dugoročni krediti za proširivanje kapaciteta (proizvodnih, uslužnih...) ➤ Dugoročni krediti za razvoj turizma i ugostiteljstva ➤ Dugoročni krediti za refinasiranje obaveza ➤ Investicioni krediti ➤ Dugoročni krediti pravnim licima u saradnji sa IRF-om ➤ Dugoročni krediti preduzetnicima ➤ Kratkoročni krediti za obrtna sredstva ➤ Revolving ➤ Overdraft ➤ Garancije - nostro i loro tenderskih, carinskih, činidbene garancije, za povraćaj avansa, za garantni period i plativih garancija ➤ Akreditivi - nostro i loro akreditivi, po viđenju, za odloženo plaćanje, stand by akreditivi.
Cilj	➤ Dugoročni krediti za trajna obrtna sredstva za finansiranje trajnih obrtnih sredstava potrebnih za kvalitetno svakodnevno poslovanje tj. povećanje prometa i zaliha, uz stabilan novčani tok; za finansiranje nabavke osnovnih sredstava; za proširivanje kapaciteta (proizvodnih, uslužnih...); za razvoj turizma i ugostiteljstva; za refinasiranje obaveza; investicioni krediti za dugoročno finansiranje investicionih projekata; ➤ Kratkoročni krediti za obrtna sredstva za finansiranje tekuće likvidnosti odnosno za nabavku zaliha materijala i robe, isplate dobavljačima; ➤ Revolving krediti - višekratno korišćenje kredita u tranšama; ➤ Overdraft kredit – dozvoljeno prekoračenje po računu; ➤ Limiti izloženosti Banke po kreditnim i kreditno garantnim i dokumentarnim aranžmanima prema jednom klijentu je otvoren višenamjenski aranžman u određenom vremenskom periodu.
Kontakt	Kontakt osoba: Marijana Čelebić Tel: 020 481 427 Email: marijana.celebic@ucbank.me Web: www.ucbank.me

Naziv institucije	Lovćen banka AD Podgorica
Tip podrške	Finansijska podrška - krediti ➤ Kratkoročni krediti ➤ LB brzi krediti ➤ Krediti za obrtna sredstva ➤ Revolving krediti ➤ Investicioni krediti ➤ Krediti pokriveni 100% depozitom

	<ul style="list-style-type: none">➤ Overdraft krediti➤ Krediti u saradnji sa IRF➤ Krediti za refinansiranje kratkoročnih kredita➤ Krediti za refinansiranje kredita za obrtna sredstva➤ Krediti za refinansiranje revolving kredita➤ Krediti za refinansiranje investicionih kredita
Cilj	<ul style="list-style-type: none">➤ Kratkoročni kredit za finansiranje obrtnih sredstava, tekuće likvidnosti i izvoza;➤ LB brzi kredit za finansiranje obrtnih sredstava i likvidnost;➤ Kredit za finansiranje obrtnih sredstava, izvoza, zaliha, potraživanja i refinansiranje tekuće likvidnosti;➤ Revolving kredit za finansiranje obrtnih sredstava i tekuće likvidnosti;➤ Investicioni kredit za kupovinu opreme, vozila, mašina itd;➤ Krediti pokriveni 100% depozitom;➤ Overdraft krediti za finansiranje tekuće likvidnosti;➤ Krediti u saradnji sa IRF-om;➤ Krediti za refinansiranje kratkoročnih kredita za finansiranje obrtnih sredstava, tekuće likvidnosti i izvoza➤ Krediti za finansiranje obrtnih sredstava, izvoza, zaliha, potraživanja i refinansiranje tekuće likvidnosti;➤ Krediti za refinansiranje revolving kredita, finansiranje periodičnih potreba za obrtnim sredstvima i tekuće likvidnosti;➤ Krediti za refinansiranje investicionih kredita, kupovinu opreme, vozila, mašina itd.
Kontakt podaci	Kontakt osoba: Milica Barović Tel: 020 205 410 Email: milica.barovic@lovcenbanka.me Web: www.lovcenbanka.me

Naziv institucije	Zapad banka AD Podgorica
Tip podrške	Finansijska podrška - krediti <ul style="list-style-type: none">➤ Overdraft➤ Revolving➤ Kratkoročni krediti za obrtna sredstva➤ Dugoročni krediti➤ Dugoročni investicioni krediti➤ Krediti pokriveni gotovinskim kolateralom 100%➤ Kratkoročne garancije➤ Dugoročne garancije➤ Limiti finansiranja➤ Limiti trgovačkog finansiranja➤ Akreditivi
Cilj	<ul style="list-style-type: none">➤ Overdraft krediti - plaćanje kratkoročnih obaveza prema dobavljačima, plaćanje poreza i sl., odnosno finansiranja tekuće likvidnosti;➤ Revolving - za finansiranje periodičnih potreba za obrtnim sredstvima i tekuće likvidnosti. Na iskorišćeni dio limita obračunava se kamata, dok se na neiskorišćeni dio obračunava naknada na neiskorišćeni iznos kredita;

	<ul style="list-style-type: none">➤ Kratkoročni krediti za obrtna sredstva: kupovinu roba i usluga, sirovinu, uvoz, izvoz, plaćanje usluga, taksi, carina i dr;➤ Dugoročni krediti - Ulaganja u osnovna sredstva – materijalna, kao i nematerijalna imovina. Ulaganja u trajna obrtna sredstva - finansiranje tekućih obaveza, koje nastaju u redovnim poslovnim aktivnostima klijenta. Refinansiranje obaveza klijenta kod drugih finansijskih institucija i refinansiranje obaveza klijenta kod Banke. Namijenjeni su preduzećima iz svih djelatnosti poslovanja (uslužne djelatnosti, trgovina, poljoprivreda, proizvodnja, građevinarstvo i dr.);➤ Dugoročni investicioni krediti - namijenjeni su za realizaciju investicionih projekata iz oblasti: Infrastrukture, turističke infrastrukture i vanpasionske ponude, projekata iz oblasti zaštite životne sredine, kao i ostalih projekata iz svih oblasti;➤ Krediti pokriveni gotovinskim kolateralom 100%;
	<ul style="list-style-type: none">➤ Kratkoročne i dugoročne garancije (tenderske, platne, carinske, činidbene i druge garancije);➤ Limiti finansiranja - namijenjen je za rješavanje potreba klijenata za kratkoročnim plasmanima (kratkoročni krediti i garancije);➤ Limiti trgovačkog finansiranja - namijenjen je za rješavanje potreba klijenata za kratkoročnim kreditima. Trgovačko finansiranje - finansiranje međunarodne trgovine prodaje robe inostranim partnerima (kreditira se do 80% nabavne vrijednosti robe po Ugovoru koji je zaključen između klijenta i dobavljača);➤ Akreditivi - Instrument plaćanja u međunarodnom poslovanju.
Kontakt	Kontakt osoba: Žarko Lazović Tel: 020 690 000 Email: zarko.lazovic@zapadbanka.me Web: www.zapadbanka.me

Naziv institucije	ZIRAAT Bank Montenegro AD Podgorica
Tip podrške	Finansijska podrška - krediti <ul style="list-style-type: none">➤ Overdraft krediti➤ Revolving krediti➤ Kratkoročni anuitetski krediti➤ Dugoročni krediti za trajna obrtna sredstva➤ Investicioni krediti➤ Garancije➤ Akreditivi
Cilj	<ul style="list-style-type: none">➤ Overdraft krediti - dozvoljeno prekoračenje po tekućem računu;➤ Revolving krediti - odobrava se na period do 36 mjeseci;➤ Kratkoročni anuitetski krediti sa rokom otplate do 12 mjeseci i anuitetima na mjesecnom, kvartalnom, polugodišnjem i godišnjem nivou;➤ Dugoročni krediti za trajna obrtna sredstva, rok otplate do 60 mjeseci;➤ Investicioni krediti za kupovinu nove opreme, zemlje i nepokretnosti kao i prilikom realizacije investicionih projekata;➤ Garancije - platne, tenderske, avansne, carinske, za dobro izvršenje posla i garancije garantnog roka;➤ Akreditivi - nostro i loro, po viđenju, za odloženo plaćanje, acceptirani, nogocirani, stand by akreditivi itd.

Kontakt	Kontakt osoba: Mensur Markišić Tel: 020 442 200; 442 237 Email: info@ziraatbank.me ; mensur.markisic@ziraatbank.me Web: www.ziraatbank.me
----------------	--

Naziv institucije	Nova banka AD Podgorica
Tip podrške	Finansijska podrška - krediti ➤ Overdraft krediti ➤ Revolving krediti ➤ Krediti za finansiranje obrtnih sredstva ➤ Dugoročni krediti
Cilj	➤ Overdraft krediti za tekuću likvidnost do 30% od ukupnog prihoda generisanog u tekućoj godini; ➤ Revolving krediti za tekuću likvidnost. ➤ Kredit za finansiranje obrtnih sredstva - za kupovinu roba i usluga, sirovina, plaćanje obaveza prema dobavljačima, plaćanje ostalih kratkoročnih obaveza, refinansiranje obaveza kod drugih banaka; ➤ Dugoročni krediti - za trajna obrtna sredstva, kupovinu i izgradnju poslovnog prostora, kupovinu opreme, zemljista, adaptaciju poslovnog prostora, refinansiranje realizovanih investicija u osnovna sredstva, i refinansiranje obaveza kod drugih banaka;
Kontakt podaci	Kontakt osoba: Nikola Marinović Tel: 020 690 965 Email: nikola.marinovic@lovcenbanka.me Web: www.novabanka.me

MIKROKREDITNE FINANSIJSKE INSTITUCIJE

Monte Credit DOO Podgorica

Montenegro Investments Credit DOO Podgorica

Ozmont DOO Podgorica

Alter Modus DOO Podgorica

Klikloan DOO Podgorica

Kredit + DOO Podgorica

Capital-Invest DOO Berane

Naziv institucije	Monte Credit DOO Podgorica
Tip podrške	Finansijska podrška - krediti ➤ Poljoprivredni krediti ➤ Turistički krediti ➤ Urban Biznis krediti ➤ Potrošački krediti

Cilj	<ul style="list-style-type: none">➤ Poljoprivredni krediti za ulaganje u nabavku hrane, stoke, poljoprivrednih mašina ili neke druge savremene tehnologije;➤ Turistički kredit za unapređenje turističkog ili ugostiteljskog objekta (adaptacija, rekonstrukcija i opremanje);➤ Urban Biznis kredit za finansiranje razvoja u dijelu zanatstva, trgovine, mikro i malih proizvođačkih djelatnosti;➤ Potrošački kredit.
Kontakt podaci	Kontakt osoba: Markić Rakočević Tel: +382 (020) 643 455 Mob. +382 (67) 084 124 Email: markic_rakocevic@montecredit.me Web: http://montecredit.me/

Naziv institucije	Montenegro Investments Credit DOO Podgorica
Tip podrške	Finansijska podrška - krediti <ul style="list-style-type: none">➤ Kratkoročni kredit➤ Dugoročni kredit
Cilj	Finansijska ponuda je namijenjena studentima, poljoprivrednicima, nezaposlenim i zaposlenim licima, kao i penzionerima kroz potrošačke i namjenske kredite uz posebne povoljnosti.
Kontakt podaci	Kontakt osoba: Slobodanka Perović Tel: 020 234 772 Email: slobodanka.perovic@micredit.me Web: www.micredit.me

Naziv institucije	Ozmont DOO Podgorica
Tip podrške	Finansijska podrška - krediti <ul style="list-style-type: none">➤ Poljoprivredni kredit➤ Turistički kredit➤ Potrošački kredit
Cilj	-
Uslovi	- za fizička lica; - za preduzetnike; - za pravna lica.
Kontakt podaci	Kontakt osoba: Jovana Ćetković Tel: 020 245 999 Email: ozmontpg@t-com.me

Naziv institucije	Alter Modus DOO Podgorica
Tip podrške	Finansijska podrška - krediti <ul style="list-style-type: none">➤ Krediti za Vaš posao➤ Krediti za mikro i mala preduzeća
Cilj	Ulaganje u samostalnu djelatnost, za kupovinu osnovnih, obrtnih, i sredstava za održavanje tekuće likvidnosti.

Kontakt podaci	Kontakt osoba: Ljiljana Stojović Tel: 020 655 280 Email: ljiljanastojovic@altermodus.me ; info@altermodus.me Web: www.altermodus.me
-----------------------	---

Naziv institucije	Klikloan DOO Podgorica
Tip podrške	Finansijska podrška - krediti ➤ Potrošački kredit ➤ Kredit za poljoprivrednu, zanatstvo i ostale uslužne djelatnosti
Cilj	-
Kontakt podaci	Kontakt osoba: Goran Knežević Tel: 020 633 953 Email: klikloan@t-com.me

Naziv institucije	Capital-Invest DOO Berane
Tip podrške	Finansijska podrška - krediti ➤ Turistički kredit ➤ Kredit za kupovinu vozila ➤ Poljoprivredni kredit ➤ Keš kredit
Cilj	-
Kontakt podaci	Kontakt osoba: Predrag Jovanović Tel: 067 660 058 Email: predragj@capital-invest.me

Naziv institucije	Kredit + DOO Podgorica
Tip podrške	Finansijska podrška - krediti
Cilj	-
Kontakt podaci	Kontakt osoba: Momir Bulajić, izvršni direktor Tel: Email: Sjedište MFI: Bulevar Ivana Crnojevića br. 54/1, Podgorica

6 Poslovna udruženja i organizacije

U Crnoj Gori svoje aktivnosti obavljaju domaće i inostrane poslovne organizacije i udruženja koje pružaju nefinansijsku podršku nacionalnoj privredi putem realizacije projekata, održavanja seminara, radionica, obuka i sl.

U nastavku teksta je pregled dostupnih vidova podrške koju nude poslovne organizacije i udruženja.

Privredna komora Crne Gore
Inovaciono preduzetnički centar TEHNOPOLIS
Biznis Start-Up Centar Bar
Unija poslodavaca Crne Gore
Asocijacija poslovnih žena
Unija mladih preduzetnika
Montenegro biznis alijansa
Regionalna razvojna agencija za Bjelasicu, Komove i Prokletije
UNDP Crna Gora
Evropska Banka za Obnovu i Razvoj (EBRD) u Crnoj Gori

Naziv institucije	Privredna komora Crne Gore
Tip podrške	Nefinansijska podrška – Programi, obuke, sertifikati, uvjerenja, savjetovanje, sajmovi, forumi, arbitraža ➤ Program „Dobro iz Crne Gore“ (Koordinator: Ljiljana Filipović, potpredsjednica, Tel: 020 230 714; Email: ljfilipovic@pkcg.org) ➤ Program “Kupujmo domaće” (Koordinator: Ljiljana Filipović) ➤ Program “Domaći ukusi” (Koordinator: Ljiljana Filipović) ➤ Obuka za polaganje stručnog ispita za sticanje licence za obavljanje poslova zastupanja pred carinskim organom (Koordinator: Filip Vujović, Tel: 020 230 422); Email: fvujovic@pkcg.org) ➤ Izdavanje sertifikata EXELLENT SME (Koordinator: Ana Filipović; Tel:020 230 445; Email: svujosevic@pkcg.org) ➤ Izdavanja uvjerenja po osnovu javnih ovlašćenja (Koordinator: Srđa Vujošević; Tel: 020 230 422; Email: svujosevic@pkcg.org)

- **Usluge arbitraže i rješavanja privrednih sporova** (Koordinator: Maja Golović Vojinović; Tel: 020 230 714; Email: mgolovic@arbitration.co.me)
- **Programi obuka Centra za edukaciju u drumskom saobraćaju** (Koordinator: Zoran Nikolić; Tel: 020 241 050; Email: znikolic@pkcg.org)
- **Organizacija poslovnih foruma u zemlji i inostranstvu** (Koordinator: Željko Baltić; Tel: 020 230 542; Email: zbaltic@pkcg.org)
- **Organizacija učešća privrede na sajmovima** (Koordinator: Ž. Baltić)
- **Podrška kroz međunarodne projekte** (Koordinator: Tanja Radusinović; Tel: 020 230 706; Email: tradusinovic@pkcg.org)
- **Program sertifikacije opština i gradova po mjeri privrede u jugoistočnoj Evropi (BFC SEE)** (Koordinator: Nina Drakić; Tel: 020 230 423; Email: ljfilipovic@pkcg.org)

Cilj	<ul style="list-style-type: none">- Kolektivni žig DOBRO IZ CRNE GORE - prepoznatljivost, kvalitet i uspješan plasman crnogorskih proizvoda na domaćem i inostranom tržištu.- Program "Kupujmo domaće" - jačanje domaće privrede kroz povećanje dostupnosti i pozicioniranosti crnogorskih proizvoda na domaćem tržištu, kroz saradnju sa velikim trgovačkim lancima.- Program "Domaći ukusi" - da ukaže na značaj turizma za bolji plasman domaćih proizvoda.- Obuku za obavljanje poslova zastupanja pred carinskim organom PKCG realizuje u saradnji sa Ministarstvom finansija, Upravom carina i Upravom za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove.- PKCG u saradnji sa agencijom COFACE izdaje sertifikat Excellent SME Crna Gora - označavanje odličnih - excellent malih i srednjih preduzeća. Sertifikat važi godinu dana.- Komora izdaje uvjerenja, potvrde i druge isprave o činjenicama o kojima vodi evidenciju kao i u drugim slučajevima u skladu sa propisima:<ul style="list-style-type: none">• usklađivanje međunarodnih redova vožnje;• usklađivanje redova vožnje u međumjesnom prevozu;• izdavanje ATA karneta;• Izdavanje TIR karneta;• Razna druga dokumenta: Sertifikat of Origin, Form A, potvrda da se roba ne proizvodi u Crnoj Gori, End user Sertifikat.- Pri Komori djeluju Arbitražni sud i Sud časti, koji su samostalni u odlučivanju.- Centar za edukaciju u drumskom saobraćaju, koji je akreditovan od strane IRU akademije, vozačima omogućava savremeni trening, kako bi ih osposobio za uspješno obavljanje prevoza.- Poslovni forumi se organizuju u zemlji i inostranstvu sa ciljem predstave crnogorski potencijali, te da se kroz B2B razgovore unaprijede postojeći i uspostave novi poslovni aranžmani.- Komora promotivno organizuje učešće privrednika na sajmovima u zemlji i inostranstvu, u cilju povezivanja i kvalitetnijeg pozicioniranja domaćih brendova na inostranom tržištu.
-------------	--

	<ul style="list-style-type: none">- Pružanje podrške kroz međunarodne projekte u oblastima: ekoloških inovacija, stručnom obrazovanju, pronaalaženja poslovnih partnera, uspostavljanje poslovne saradnje, klasterskog pristupa u oblastima kreativne industrije, turizma i ruralnog razvoja, transfera tehnologije u zelenim sektorima mobilnosti, kreiranjem poslovnog registra, unapređenje investicionih kapaciteta za istraživanje i razvoj, kreiranje nove ponude za jačanje izvoznog potencijala MSP u sektoru hrane.- Sertifikacija opština i gradova po mjeri privrede u jugoistočnoj Evropi (BFC SEE) je jedinstveni program za evaluaciju i unapređenje uslova za poslovanje i investiranje na lokalnom nivou.
Uslovi	-
Iznos podrške	-
Tip podrške	Finansijska podrška ➤ Projekat "Razvoj niskokarbonskog turizma u Crnoj Gori"
Cilj	Smanjenje emisije gasova sa efektom staklene bašte (prvenstveno CO2) u sektoru turizma i negativnog uticaja na životnu sredinu kroz: podršku transformaciji turističke ponude i jačanje međunarodne pozicije Crne Gore kao zelene destinacije, povećanje nivoa efikasnog korišćenja energije, promovisanje održivog prostornog planiranja i razvoja održivih vidova transporta, uspostavljanje finansijskih mehanizama za podršku mjera ublažavanja klimatskih promjena u turizmu i edukaciji javnosti, i promovisanje principa održivog turizma.
Uslovi	-
Iznos podrške/ Dodatne info	Projekat realizuju: Program Ujedinjenih nacija za razvoj (UNDP), Ministarstvo održivog razvoja i turizma i PKCG, a finansira Globalni fond za životnu sredinu. Trajanje: januar 2015. - septembar 2019. godine.
Kontakt podaci	Koordinator: Tanja Radusinović, direktorica Sektora za projekte Tel: 020 230 706 Email: tradusinovic@pkcg.org Web: http://www.privrednakomora.me/

Naziv institucije	Inovaciono preduzetnički centar TEHNOPOLIS
Tip podrške	Nefinansijska podrška ➤ Biznis inkubator ➤ Podrška razvoja preduzetništva i startap zajednice
Cilj	Podsticanje rasta MMSP-a. Stanarima Tehnopolisa su omogućeni sledeći vidovi podrške: <ul style="list-style-type: none">• Infrastrukturna podrška• Edukacija• Konsultantske usluge• Poslovno povezivanje i komunikacija sa institucijama od značaja• Logistička• Promotivne aktivnosti• Projektne aktivnosti• Informisanje Dodatne aktivnosti u cilju razvoja preduzetništva i startap zajednice: <ul style="list-style-type: none">• Obuke i treninzi za razvoj ličnih i profesionalnih vještina zainteresovanih lica;

	<ul style="list-style-type: none">• Promovisanje aktivnosti i animiranje mladih za ulazak u biznis inkubator;• Organizacija događaja koji okupljaju startap zajednicu;• Informativna podrška – registracija preduzeća, kreditne linije za privredu, aktuelne mjere podrške ministarstava, pozivi, konkursi, fondovi, zaštita prava potrošača.
Uslovi	Javni poziv za dodjelu poslovne podrške IPC Tehnopolis je otvoren i nije vremenski ograničen.
Iznos podrške/ Dodatne info	Na osnovu potreba i interesovanja građana CG, IPC Tehnopolis kreira i pruža konsultantske usluge, organizuje obuke, radionice i seminare, za unapređenje znanja, vještina, i usvajanje novih alata za kvalitetnije upravljanje odnosno otpočinjanje sopstvenog biznisa. Pored toga, omogućeno je povezivanje stanara sa partnerima i saradnicima iz regionala, u cilju poboljšanja njihovih poslovnih performansi.
Tip podrške	Nefinansijska podrška ➤ Projekat CODE HUB NIKŠIĆ
Cilj	Mjesto za razmjenu ideja, učenje, razvoj projekata, podsticanje preduzetništva i saradnje. Coworking prostor je namijenjen kako studentima, freelancerima, pojedincima tako i timovima stručnjaka. Moderno opremljen zajednički prostor za rad programera, dizajnera, developera, kreativaca, inovatora, i sl.
Uslovi	Apliciranje za CODE Hub Nikšić, vrši se putem prijavnog formulara koji je se nalazi na sajtu www.tehnopolis.me , koji je potrebno poslati na mail niksic@code-hub.eu
Iznos podrške/ Dodatne info	Uključuje 200 m ² prostora koji pored 30 mesta za rad, meeting point-a, kabina za izdvojeni rad, ima i opremljenu kuhinju i sobu za relaksaciju. Besplatno korišćenje coworking prostora uz sve navedene benefite u značajnoj mjeri podstiče razvoj kreativnosti i startap ekosistema.
Kontakt podaci	Koordinator: Vanja Zorić Šundić – Pom. direktora i menadžerka finansija Tel: 040 280 431; 067 107 555 Email: vanja.tehnopolis@gmail.com Email: ipctehnopolis@gmail.com Web: www.tehnopolis.me

Naziv institucije	Biznis Start-Up Centar Bar
Tip podrške	Nefinansijska podrška ➤ Nefinansijska podrška ➤ Biznis inkubator ➤ Obuke - izrada biznis planova i unapređenje biznis vještina ➤ Mentoring za MMSP-a ➤ Besplatna registracija biznisa ➤ Program Enterprise Europe Network
Cilj	<ul style="list-style-type: none">- Podrška razvoju i opstanku novih preduzeća i preduzetnika tokom prvih godina poslovanja.- Podrška povećanju konkurentnosti postojećih preduzeća i smanjenje broja neuspješnih privrednih subjekata.- Umrežavanja domaćih privrednika sa privrednicima iz Evropske Unije.

Uslovi	<u>Uslov za podršku biznis inkubatora:</u> apliciranje tokom cijele godine putem web stranice www.bscbar.org , ili direktnim kontaktom u BSC kancelariji u Baru. <u>Uslov za ostale vidove podrške:</u> apliciranje na otvorenim tematskim konkursima.
Iznos podrške/ Dodatne info	Biznis inkubator - Stanari mogu boraviti u poslovnom inkubatoru po povlašćenim kriterijumima koji uključuju poslovni prostor, neophodnu infrastrukturu kao i sveobuhvatan dijapazon usluga i pogodnosti razvijenih od strane menadžmenta inkubatora.
Tip podrške	Finansijska podrška ➤ Mikrokrediti za započinjanje i razvoj biznisa
Cilj	Podrška novim biznis idejama uobličenim u biznis planovima za započinjanje ili proširenje biznisa.
Uslovi	Krediti se realizuju preko NLB Montenegro banke po sljedećim uslovima: k.stopa 6%, grejs period 6 mjeseci, rok otplate do 4 godine. Na konkurs se mogu prijaviti potencijalni i afirmisani preduzetnici i MSP iz cijele Crne Gore, sa svojim biznis idejama uobličenim u biznis planovima za započinjanje ili proširenje poslova.
Iznos podrške	Sredstva se dodjeljuju putem konkursa, max u iznosu do 10.000 €. BSC Bar jednom ili dva puta godišnje raspisuje konkurs pod nazivom "Takmičenje za najbolji biznis plan".
Kontakt podaci	Kontakt osoba: Vesna Markoč Tel: 069 379 258 Email: vantunicevic@bscbar.org Web: www.bscbar.org

Naziv institucije	Unija poslodavaca Crne Gore
Tip podrške	Nefinansijska podrška ➤ Besplatni pravni savjeti ➤ Akcija "Poslodavci za poslodavce" ➤ Poreska praksa – pitanja i odgovori – publikacija ➤ Društveno odgovorno poslovanje - godišnja dodjela nagrada ➤ Posebni programi podrške ➤ Projekat „competence NET“
Cilj	<ul style="list-style-type: none">- Privrednicima - članovima UPCG, na raspolaganju su usluge koje podrazumijevaju besplatne pravne savjete i pomoći pri izradi tumačenja pravnih propisa vezanih za konkretnu djelatnost privrednog subjekta. – Podrška članovima u slučaju eventualnih sporova koji bi nastali u odnosu sa državnim organima i institucijama.- "Poslodavci za poslodavce" - obezbeđuju popuste na određene proizvode i/ili usluge iz svog assortimenta.- Poreska praksa (publikacija) uključuje stručne odgovore koji su usklađeni sa važećim propisima u CG i pripremljeni na osnovu pitanja koja poreski obveznici najčešće upućuju pojedinim službama Poreske uprave.- Društveno odgovorno poslovanje (DOP) - promovisanje primjere dobre prakse DOP-a u CG, za mala, srednja i velika preduzeća. Glavni kriterijumi za dodjelu nagrada su: održivost, inovativnost i ostvareni uticaj na sve uključene strane. <ul style="list-style-type: none">- Posebni programi podrške - u okviru redovnih usluga za privrednike, UPCG za svoje članove obezbeđuje: pružanje savjetodavne, pravne, poslovne podrške, zastupanje, promociju u zemlji i inostranstvu, edukaciju i ostalo.

Uslovi	Podrška je dostupna svim članovima UPCG
Iznos podrške/ Dodatne info	Zainteresovani za podršku treba da kontaktiraju UPCG putem email-a
Tip podrške	Nefinansijska podrška ➤ Projekat „competenceNET“
Cilj	Unapređenje održivog ekonomskog razvoja u Podgorici primjenom inovativnih modela i pristupa u jačanju konkurentnosti lokalnih MMSP-a. U prostorijama novootvorenog Centra kompetencija Podgorica (u saradnji UPCG i Glavnog grada) biće organizovane obuke i praktični mentorski program za MMSP i nezaposlene mlade osobe u oblasti poslovnih kompetencija, kao i uvođenja novih tehnologija i inovativnih rješenja u poslovanje.
Uslovi	MMSP i nezaposlene mlade osobe sa teritorije Podgorice
Iznos podrške/ Dodatne info	Projekat se implementira u okviru prvog poziva INTERREG CBC CRO-BIH-MNE programa . Period implementacije 01.06.2017 – 30.11.2019.
Kontakt podaci	Koordinator: Filip Lazović; Zvezdana Oluić Tel: 020 209 250 Email: office@poslodavci.org Web: http://www.poslodavci.org

Naziv institucije	Asocijacija poslovnih žena Crne Gore
Tip podrške	Nefinansijska podrška ➤ Biznis savjetovalište za žene i mlade u Glavnom gradu
Cilj	-Biznis savjetovalište - pružanje pomoći i podrške razvoju i unapređenju preduzetništva žena i mlađih na teritoriji Glavnog grada. Uključuje besplatne konsultacije iz oblasti finansija, motivacije i liderstva, marketinga i odnosa s javnošću.
Uslovi	U Savjetovalište mogu doći postojeći ili potencijalni preduzetnici koji procijene da im potrebna savjetodavna podrška
Dodatne info	Članice Asocijacije pružaju savjete jednom nedjeljno u prostorijama Gradskog parlamenta, petkom u terminu od 14.00 do 16.00 sati. Konsultacije se zakazuju pozivom na broj telefona 020 226 444 ili slanjem email-a na adresu poslovna.zena@yahoo.com .
Kontakt podaci	Kontakt osoba: Ljubica Kostić Bukarica Tel: 068 027 080 Email: poslovna.zena@yahoo.com Web: http://www.poslovnazena.me/

Naziv institucije	Unija mlađih preuzetnika Crne Gore
Tip podrške	Finansijska podrška ➤ Takmičenje za najbolju biznis ideju za mlađe
Cilj	Podrška u razvoju biznis ideje ili za unapređenje postojećeg biznisa, namijenjen mlađim ljudima/mladim preuzetnicima.

Uslovi	<ul style="list-style-type: none">• da je biznis na nivou ideje ili do 12 mjeseci star• da nosilac ideje nije stariji/ja od 35 godina• da je za realizaciju potrebno ono što se može naći u prodajnom asortimanu preduzeća OKOV d.o.o.
Iznos podrške	Jednogodišnje nagradno takmičenje za najbolju biznis ideju, gde biznisi ili ideje koje pretenduju da postanu biznis dobijaju vaučer od 1.000 eura za nabavku proizvoda neophodnih za poslovanje.
Tip podrške	Nefinansijska podrška ➤ Promocija, obuke, konsultantske usluge, mentorstvo, umrežavanje, računovodstvene usluge ➤ Sajam mladih preduzetnika Crne Gore
Cilj	Podrška pretvaranju biznis ideja u uspješan biznis, kao i unapređenje praktičnih poslovnih vještina. Raspoloživi vidove podrške su: <ul style="list-style-type: none">• Portal www.umpcg.me (pruža informacije o svim aktualnim vidovima podrške za mlade preduzetnike);• Besplatan pristup obukama Unije; promocija mladih preduzetnika na portalu i društvenim mrežama organizacije;• Besplatne ili usluge sa popustom za marketing, dizajn i programiranje;• Besplatne konsultantske usluge i pravni savjeti; vršnjačko mentorstvo;• Besplatne računovodstvene usluge za članove na period od pet mjeseci;• Obezbjedivanje popusta za mlade preduzetnike za učešće na konferencijama, kao i popust na određene usluge ili proizvode koje doprinose razvoju poslovanja;• Učešće na Sajmu mladih preduzetnika Crne Gore.
Uslovi	do 35 godina
Iznos podrške/ Dodatne info	-
Kontakt podaci	Koordinator: Ana Rašović – potpredsjednica Tel: 069 499 884 Email: unijamladihpreduzetnika@gmail.com ; info@umpcg.me Web: https://umpcg.me/

Naziv institucije	Montenegro biznis alijansa
Tip podrške	Nefinansijska podrška ➤ Savjetodavne usluge, organizacija radionica, okruglih stolova, publikacije, edukacija za članove
Cilj	Podrška u poslovanju članovima MBA-e
Uslovi	-
Iznos podrške/ Dodatne info	-
Kontakt podaci	Koordinator: Bojana Kalezić Tel: 020/ 620 720 Email: mbapg@t-com.me Web: http://www.visit-mba.me/

Naziv institucije	Regionalna razvojna agencija za Bjelasicu, Komove i Prokletije
Tip podrške	Nefinansijska podrška ➤ Savjetodavne usluge
Cilj	Pružanje usluga postojećim i potencijalnim preduzetnicima u regionu, dominantno u sektoru seoskog turizma. Ciljna grupa su poljoprivredna gazdinstva koja planiraju da pokrenu aktivnosti u seoskom turizmu, podrška u smislu obezbeđivanja važnih informacija, saradnje sa institucionalnim partnerima, pripreme aplikacija za mјere podrške koje sprovode ministarstva, povezivanje sa turističkim agencijama i slično.
Uslovi	-
Iznos podrške/ Dodatne info	-
Kontakt podaci	Koordinator: Jelena Krivčević, Izvršna direktorica Tel: 051 237 004 (kancelarija Berane); 20 860 – 670 (kanc. Kolašin) Email: office@bjelasica-komovi.co.me Web: www.bjelasica-komovi.me

Naziv institucije	UNDP Crna Gora
Tip podrške	Nefinansijska podrška ➤ Program podsticanja razvoja klastera u Crnoj Gori
Cilj	- Konsultantska podrška klasterima u pripremi projektnih aplikacija prilikom prijavljivanja na Javni poziv Ministarstva ekonomije u okviru Programa za unapređenje konkurentnosti privrede za 2019. godinu – Programska linija za razvoj klastera
Uslovi	-
Iznos podrške	-
Kontakt podaci	Koordinator: Irena Jokić, Tel: Email: irena.jokic@undp.org Web:
Tip podrške	Nefinansijska podrška ➤ Program „Podrška anti-diskriminacionim i politikama rodne ravno-pravnosti“ (u saradnji sa Ministarstvom za ljudska i manjinska prava, a uz finansijsku pomoć Evropske unije)
Cilj	Stvaranje uslova za ekonomsko osnaživanje žena kreiranjem rodno osjetljivih ekonomskih politika na lokalnom nivou i osnaživanje i ohrabrvanje žena da uđu u preduzetništvo, u opštinašima širom Crne Gore. Uključuje podsticajne mјere za preduzetnice u vidu sveobuhvatnih obuka za pisanje biznis planova i razvoja preduzetničkih vještina, uz prateća individualna savjetovanja i pružanje mogućnosti za umrežavanje i promociju njihovog biznisa. Takođe, na inicijativu Ženske političke mreže koja je uspostavljena kroz ovaj program, obezbijedeno je 144.000,00€ za bespovratne grantove za žene preduzetnice, u budžetima 11 opština za 2019. godinu, a očekuje se da broj opština i iznos dodijeljenih sredstava bude u porastu.
Uslovi	-

Iznos podrške	-
Kontakt podaci	Koordinator: Vanja Šćepović Tel: 020 447 443 Email: vanja.scepovic@undp.org Web: www.gendermontenegro.com

Naziv institucije	Evropska Banka za Obnovu i Razvoj (EBRD) u Crnoj Gori
Tip podrške	Nefinansijska podrška ➤ Program “Advice for Small Business”
Cilj	Kroz program MSP-a koriste savjetodavne usluge odnosno ekspertizu i znanje lokalnih i međunarodnih konsultanata iz sledećih oblasti: Strategija, Marketing, Organizacija/Operativa, Informacione tehnologije, Inženjerska rješenja, Upravljanje kvalitetom, Finansijski menadžment, Energetska efikasnost i Zaštita životne sredine.
Uslovi	-
Iznos podrške/ Dodatne info	-
Kontakt podaci	Head of office: Matteo Colangeli Tel: 020 237 173/174/175 Email: Web: https://www.ebrd.com/montenegro-country.html

7 Ograničenja

1. Ministarstvo ekonomije ne snosi nikakvu odgovornost za pouzdanost navedenih podataka i informacija koje su dostavljene od strane pojedinačnih institucija i organizacija, osim u dijelu Programa za unapređenje konkurentnosti privrede koji su u nadležnosti istog.
2. Biznis zona „Zeleni” u okviru opštine Rožaje, i biznis zone „Rudeš” i „Rudnik mrkog uglja” u okviru Opštine Berane se nalaze u proceduri osnivanja u skladu sa Uredbom o biznis zonama (SLCG br.077/16 od 13.12.2016. godine)

Crna Gora

Ministarstvo ekonomije

*Empowered lives.
Resilient nations.*

Ova publikacija izrađena je u okviru projekta "*Unapređenje konkurentnosti privrede u Crnoj Gori*" koji sprovodi UNDP u saradnji sa Ministarstvom ekonomije.

